

REPUBLIKA

Rok VIII

LÓDŹ, F. TEK, 4-go KWIETNIA 1930 ROKU.

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr. 93

Rząd niemiecki zdobył większość.

Kanclerz Bruening pozostaje przy rządach. — Ustępstwa na rzecz stronnictwa niemiecko-narodowego. — Olbrzymie demonstracje polityczne w Berlinie.

Hitlerowcy przeciw Polse i w obronie... Sowieców.

Berlin, 3 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Na dzisiejszym posiedzeniu Reichstagu pos. Hugenberg w imieniu frakcji niemiecko-narodowej złożył oświadczenie, iż frakcja głosować będzie solidarnie przeciwko wnioskowi socjalistycznemu o votum nieufności dla rządu.

Hugenberg podkreślił, że nacjonaliści niemieccy nie mogą dopuścić, ażeby socjaldemokracja narzucała im taktykę wobec rządu. Ewentualne wystąpienie przeciwko rządowi zastrzega sobie frakcja niemiecko-narodowa do chwili, gdyby okazało się, iż program agrarny rządu niezupełnie czyni zadość postulatowi stronnictwa niemiecko-narodowego.

Frakcja niemiecko-narodowa głosować będzie przeciwko traktatowi handlowemu z Polską, domagać się będzie raty na budowę drugiego pancernika i cofnięcia zarządzeń przeciwko Turyn-gii. Ostateczne stanowisko wobec rządu Brüninga frakcja niemiecko-narodowa uzależnia od czynów tego rządu.

W głosowaniu wniosek socjal-demokratyczny o wyrażenie votum nieufności rządowi kanclerza Brueninga odrzucony został 252 głosami przeciwko 187. Za wnioskiem głosowali socjal-demokraci i komuniści.

Narady koła żydowskiego

w związku z wyborami w Lidzie i Łucku.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Wczoraj w sejmie odbyło się posiedzenie koła żydowskiego w sprawie ustalenia taktyki przy zbliżających się wyborach do sejmu i senatu w okręgu Lida i Łuck.

Uchwalono, że klub żydowski podtrzymuje akcję propagandową list propagowania listy nr. 18 tj. bloku mniejszości narodowych. W okręgu Łuck kan dydatem żydowskim jest adw. Rotfeld, a w okręgu Lida adw. Czernichow.

Marszałek Daszyński rewizytował premiera Sławka.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Wczoraj w południe marszałek Daszyński złożył w prezydium rady ministrów rewizytę premierowi Sławkowi.

Straszna katastrofa kolejowa.

5 pasażerów zabitych.

London, 3 kwietnia.

Według otrzymanych tu doniesień z Bogoty (Kolumbia) wydarzyła się tam wielka katastrofa kolejowa. Pięciu pasażerów zostało zabitych, a dziesięciu odniosło rany.

Lokomotywa pociągu osobowego wy skoczyła z szyn i runęła z nasypu. Kilka najbliższych wagonów zostało zdruzgotanych.

Jeszcze przed głosowaniem zabrał głos poseł hitlerowców hr. Rewentlow oświadczając, że grupa jego wypowie się przeciwko nowemu rządowi, przy czym mówca podkreślił, że hitlerowcy zwalczają będą z całą bezwzględnością akcję ze strony innych państw podjętą przeciwko państwu sowieckiemu. O ile rząd Brueninga zechce wysunąć hasło przyjaźni z Polską, oznaczać to może w pewnych warunkach wzmocnienie tyłów państwa polskiego przy jego akcji przeciw Sowiecom, na co hitlerowcy nigdy się nie zgodzą.

W kołach parlamentarnych utrzymują, że kanclerz, w celu pozyskania frak-

cji niemiecko-narodowej poczynił szereg ustępstw na rzecz postulatów, wysuniętych wczoraj przez przedstawicieli nacjonalistów.

Berlin, 3 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Wczoraj w późnych godzinach popołudniowych i wieczorowych odbywały się w Berlinie masowe demonstracje i zgromadzenia poszczególnych partii politycznych, m. in. hitlerowcy urządzili w berlińskim pałacu sportowym wielki meeting, podczas którego przemawiali poseł hitlerowski do Reichstagu Goebbels i nacjonalistyczny minister Spraw Wewnętrznych Turyn-gji Frick.

Republikański Reichsbanner urządził w kilku miejscach masówki pod gołem

niebem, protestujące przeciwko stosowa niu art. 48 konstytucji.

Komuniści demonstrowali w Lustgartenie; poszczególne partie polityczne, zwołały w różnych dzielnicach zgromadzenia, na których omawiano sytuację polityczną.

Do większych zajęć nigdzie nie doszło.

Specyficzne nastawienie wobec Polaki.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

W ubiegłym roku odbyła się w Warszawie pod protektoratem min. Zaleskiego wystawa niemieckiej sztuki plastycznej.

Jako rewizyta artystyczna miała się odbyć w Berlinie analogiczna wystawa polskiej sztuki plastycznej, której otwarcie miało nastąpić już w dniach najbliższych.

Dowiadujemy się, że otworzenie wystawy tej zostało odroczone na czas nie ograniczony, a jest prawdopodobne, że nie odbędzie się ono wogóle nigdy ze względu na specyficzne nastawienie nowego rządu niemieckiego wobec Polski.

Obrady rady ministrów nad gospodarczą i finansową sytuacją państwa.

Warszawa, 3 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dnia 3 b.m. w godz. po poł. odbyło się pod przewodnictwem prezesa rady ministrów Sławka i z udziałem p. marszałka Piłsudskiego posiedzenie rady ministrów.

Na posiedzeniu tem rada ministrów wysłuchała sprawozdania kierownika ministerstwa skarbu o sytuacji finanso-

wej państwa, sprawozdania kierownika ministerstwa przemysłu i handlu o sytuacji gospodarczej, sprawozdania ministra pracy i opieki społecznej o sytuacji na rynku pracy oraz referatu ministra komunikacji o stanie finansowym kolei.

Sytuacji rolnictwa poświęcone będzie następne posiedzenie rad ministrów.

Posłowie na sejm nie będą otrzymywać paszportów dyplomatycznych.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Ministerstwo spraw zagranicznych za wiadomiło dziś kancelarję sejmu, że od dnia 1 kwietnia posłowie na sejm nie będą otrzymywać paszportów dyplomatycznych, które przysługiwały im dotąd. Ponadto ministerstwo spraw zagrani-

cznych zawiadamia, iż parlamentarna grupa polsko-francuska z powodu zmniejszenia przez sejm o 2 mil. zł. funduszu dyspozycyjnego ministra spraw zagranicznych nie może liczyć na subsydjum, które w wysokości 12 tys. zł. było dotąd corocznie wypłacane.

Tardieu zachorował.

Paryż, 3 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Tardieu zachorował nagle w czasie posiedzenia komisji w izbie deputowanych. Lekarze stwierdzili że niedomaganie spowodowane zostało zatruciem pokarmami.

Według opinii lekarzy niema najbliższych powodów do obaw.

Zabójstwo w sądzie.

W korytarzu warszawskiego sądu okręgowego zastrzelony został bohater sensacyjnego procesu. Krwawa zemsta za zamordowanie brata.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Kuluary sądu okręgowego w Warszawie były wczoraj widownią iście meksykańskiego samosądu. Już od dwóch dni odbywa się w sądzie okręgowym proces Berka Gurfinkla, oskarżonego o zamordowanie Majera Hasenfussa.

Wczoraj około godz. 1 po poł. sąd zarządził przerwę w przesłuchiowaniu świadków, a eskorta policyjna wyprowadziła oskarżonego Gurfinkla do pokoju dla aresztantów.

W korytarzu do oskarżonego podbiegł jakiś osobnik i strzelił doń trzy

razy z rewolweru, raniąc go niebezpiecznie w głowę. W korytarzu powstał zrozumiący zamęt. Sprawca strzałów został natychmiast ujęty a okazał się nim Moszek Hasenfuss brat zamordowanego Majera Hasenfussa. Aresztowano go natychmiast.

Zamachowiec zeznał, że myśl zemsty zakiełkowała w nim w tej chwili, gdy po kuluarach sądowych rozeszła się wersja, że proces przybrał pomyślny zwrot dla oskarżonego, któremu uda się udowodnić swoje alibi. Skutego w kajdany Moszka Hasenfussa odprowadzono do więzienia.

Oskarżonego Gurfinkla przewieziono do szpitala, gdzie po wyjęciu kuli znajduje się on w stanie beznadziejnym i z godziny na godzinę należy się spodziewać jego śmierci.

Okazuje się, że Moszek Hasenfuss miał w sądzie spółnika niejakiego Pinkusa Kantora, który w chwili przeprowadzania Gurfinkla do celi aresztantów zastąpił drogę eskortującemu go policjantowi, umożliwiając w ten sposób Hasenfussowi oddanie do oskarżonego trzech strzałów. Proces Gurfinkla został oczywiście odroczone.

Dziś premjera!

Dziś premjera!

Wielki dramat erotyczny

Znajoma z wagonu sypialnego

według powieści „Kobieta, za którą się tęskni“.

Film ilustruje tragedję mężczyzny, który dla majątku posłubił kobietę nie kochając.

Dzieje kochanka – mordercy.

W rolach głównych:

MARLENA DIETRICH i FRITZ KORTNER.

Początek seansów o godz. 4.30, w sobotę i niedzielę od 12 wszystkie miejsca od 1 zł. i 50 gr.
Orkiestra pod dyr. p. R. Kantora.

Straszna zbrodnia bezrobotnego górnika.

W czasie snu wymordował całą rodzinę rozbijając głowy młotkiem.
Potworny zbrodniarz zamordował pięcioro dzieci i żonę.

Akwizgran, 3 kwietnia.

(Telegram własny Republiki).

Z miejscowości Merkstein donoszą o krwawej zbrodni bezrobotnego górnika Szymańskiego, który znajdując się w skrajnej nędzy postanowił zgładzić swą rodzinę i następnie popełnić samobójstwo.

Z temi rozpaczliwemi myślami nosił się on już oddawna, zwiierzając się z nich niejednokrotnie przed swymi sąsiadami.

Celem urzeczywistnienia tego zamiaru przechowywał on od dłuższego czasu w łóżku młotek, którym zadał żonie swej podczas snu szereg uderzeń w głowę, na skutek których straciła ona przytomność. Następnie wszystkie swe dzieci ciężko poranił brzytwą.

Przekonawszy się, że żona zdradza jeszcze oznaki życia, ponownie wziął młotek i rozstrzaskał jej głowę, poczem przeciął sobie żyły brzytwą.

Wkrótce na miejsce zbrodni przy-

biegli sąsiedzi zwabieni rozpaczliwym krzykiem piętnastoletniej córeczki, która zdołała doczołgać się do kuchni, gdzie natychmiast na skutek odniesionych ran zmarła.

Sąsiadom, którzy po wyłamaniu drzwi i okien, wtargnęli do mieszkania przedstawił się widok, budzący zgrozę.

Zamordowanych zostało 3 chłopców i 2 dziewczynki, z których najstarsza liczyła lat 15, najmłodsze dziecko 4 miesiące.

Sala Teatru Kameralnego
Gmach Grand-Hotelu. — Traugutta 1.

NIEDZIELA, dnia 6-go kwietnia r b. punktualnie o godz. 12-iej w pol

PO RAZ PIERWSZY W POLSCE

SĄD PUBLICZNY

nad
FILMEM DŹWIĘKOWYM

Głos zabiorą przedstawiciele świata nauki, teatru, filmu, literatury, muzyki, malarstwa i prasy

M in. przemawiać będą:
E. Bodo, art film i teatr, H. Buczyńska, art. dram., dr. J. Ronard-Bujański, kier. lit. Teatru Miejskiego, dyr. Bolesław Gorczyński, red. M. Jagoszowski, poeta światopelk Karpiński, art. mal K Mackiewicz, dyr. J Maszycki, red St. Rachalewski, red. W. Wagner, red. G. Wassercug, M. Znicz, art. dram.

Filmu dźwiękowego bronić będzie: Stanisław Felix, Oskarżają Karol Ford i Wacław Scibor. Słowo wstępne wypowie Stefan Epstein (Steep). Publiczność — jawą przysięgłych. Przedprzedaż biletów w cukierni Gostomskiego Piotrkowska 76 Ceny miejsc najniższe (od 1 zł)

Wł. Orkan

laureatem Warszawy.

Warszawa, 3 kwietnia.

Sąd konkursowy przyznał nagrodę literacką m. stołecznego Warszawy literatowi Władysławowi Orkanowi.

Okazyjnie

z powodu wyjazdu sprzedam

tanio sypialkę

jasno-polerowaną prawie nową,
Piotrkowska 22, lewa of. II-gie wejście
III p. lewe drzwi.

Melodja serc

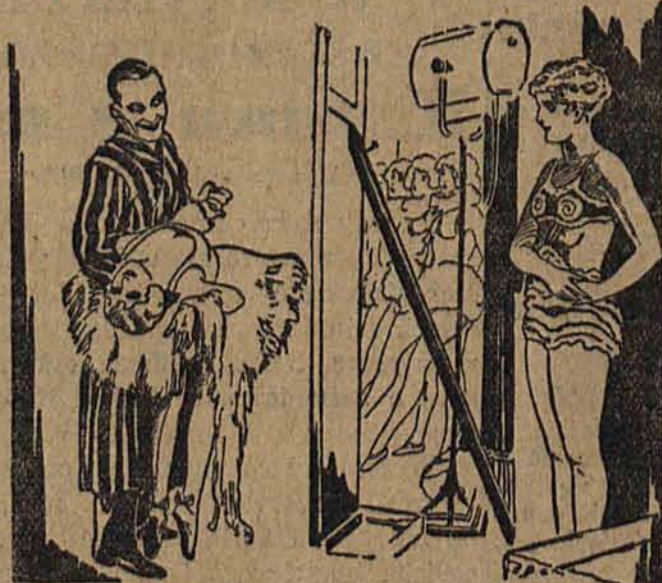
TO PIERWSZY
EUROPEJSKI

FILM DŹWIĘKOWY. — W ROLACH GL.

Dita PARLO i WILLI FRITSCH

I-szy Dźwiękowy
Kino-Teatr w Łodzi „SPLENDID“

Na aparatach „Western - Electric“

Dziś i dni następnych!
Najwspanialszy przebieg
sezonu.

Genialny śpiewak
i artysta filmowy

Al Jolson

— jako —

Śpiewak

Jazzbandu

Początek seansów
o godzinie 6, 8
i punktualnie o 10

Ceny miejsc niższe zł. 1.—, 2.— i 3.—.

Na sali rozpraw i w „pokoju narad”.

Kto kiedykolwiek był obecny na sali sądowej podczas rozpraw, mógł odnieść następujące kolejne wrażenia:

Po odczytaniu aktu oskarżenia ma się głębokie przekonanie, że sprawa jest zupełnie jasna i na ławie oskarżonych zasiada notoryczny zbrodniarz, który — niewiedząco poco — zajmuje czas sądowi, kiedy wina jego jest absolutnie dowiedziona, a kara może i powinna być wymierzona niezwłocznie, bez żadnych badań i ceregieli.

Podczas przesłuchiwań świadków — obywateli, obecny na sali, zaczyna się nieco wahać: kto wie, może — tak, a może — nie.

Przemówienie prokuratora upewnia nas całkowicie o winie podsądnego i z nieukrywana ironją spoglądamy na ławę obrońców:

— Co też oni mogą jeszcze powiedzieć! Przecież wszystko zostało dowiedzione, jak dwa razy dwa — cztery.

A jednak... adwokaci mówią.

Mówią długo, pięknie, chytrze i, po pewnym czasie, stopniowo zaczyna nam

się wydawać, że na ławie oskarżonych siedzi nie przestępca, lecz człowiek nie-szczęśliwy, ofiara nieporozumienia i złych mocy, jednym słowem — anioł.

Gdybyśmy mieli w tej chwili zdecydować o losie podsądnego, prawdopodobnie, w 90 wypadkach na 100, przeprosilibyśmy go serdecznie za wszystkie przykrości, jakich doznał podczas rozprawy, i wyprowadzilibyśmy go z wszelkimi honorami za bramę gmachu sądowego — na wolność!

Niestety jednak, albo na szczęście — sprawa ma jeszcze jeden najistotniejszy etap — narada sędziów i wyrok. A tu, w pokoju sędziowskim, cała rzecz jest zgoła inaczej traktowana. Tu obowiązuje — prawo, ścisła analiza, paragraf, dowód, przepis, całkowicie wyprane z wszelkiej wrażliwości nerwowej, wszelkich sentymentów i impulsów.

Ostatnie przesilenie parlamentarno-rządowe w Polsce przypominało chwilami taki, obłituący w momenty dramatyczne, proces sądowy. Zdawało się

niekiedy, że oto szala przechyliła się w jedną lub w drugą stronę, że gdyby to od nas zależało — uczynilibyśmy niewątpliwie to lub owo, bo rzecz jest jasna, jak na dłoni...

A jednak — — — wbrew wszelkiej nerwowości, wbrew podnieceniu i zapowiedziom burzy — życie, rzeczywistość polityczna ani na chwilę nie opuściła t. zw. gruntu prawnego.

Od czterech prawie lat słyszymy groźne przemówienia prokuratorów i obrońców: jedni żądają najsurowszej kary, inni twierdzą, że jest niewinny, jak baranek. A sąd, czynnik decydujący — robią swoje, ściśle stosując prawo, bez względu na pioruny i apele „stron”.

Przesilenie ostatnie jest jeszcze jednym dowodem, że losy państwa decydowane są nie na „sali rozpraw”, lecz w „pokoju narad”.

I jeszcze jeden dowód charakterystyczny, z kraju klasycznego parlamentaryzmu, z Anglii.

Przed kilku dniami rząd Mac Donal-

da zgłosił wniosek, domagający się przedłużenia posiedzeń Izby po godz. 23-cj.

Wniosek został odrzucony. Opozycja potraktowała wynik głosowania „ako votum nieufności i zażądała przerwania posiedzenia — na znak, że przesilenie jest otwarte.

Mac Donald zaprotestował i zażądał głosowania nad tym wnioskiem opozycji. Tym razem rząd uzyskał większość głosów.

Oto, jak się dzieje, gdy wyrok ma być wydany przez... prokuratorów lub obrońców. W ciągu kilku minut oskarżony staje się oskarżycielem i odwrotnie.

Na sali rozpraw panuje bowiem atmosfera walki, namietność graczy, która uznaje tylko dwa kolory — czarne i białe, śmierć i wolność, anioła lub czarta.

I dlatego „pokój narad”, pokój, w którym rodzą się decyzje, trzeźwe i beznamietne, jest instancją absolutnie nieod-zowną.

Spectator.

Życie osobiste Stalina.

Dyktator Rosji jest czujnie strzeżony przez straż przyboczną.

Dostać się obecnie do obecnego dyktatora rosyjskiego Stalina nie jest rzeczą łatwą. Aby uzyskać u niego audiencję trzeba przejść przez piekło przeróżnych formalności, rewizji, badań, pytań i t. d.

Najpierw wstępne badania przeprowadza kancelaria Kremlu, potem te same formalności wypełnia warta pałacu, wreszcie ostatnie szykany powstają z powodu osobistej gwardji dyktatorskiej, która jeszcze raz sprawdza dokładnie wszystkie dokumenty, czy czasem osoba starająca się o audiencję, nie żywi jakichś podstępnych zamiarów. Tylko najbliżsi współpracownicy czerwonego dyktatora mają prawo swobodnego dostępu do swego władcy, jakkolwiek ostatnio trudności te stosowane są bez wyjątku do wszystkich.

Oczywiście, że tego rodzaju obostrzenia muszą z konieczności wpłynąć ujemnie na atmosferę, panującą w apartamentach Stalina, gdzie panuje niepodzielnie strach i brak zaufania. Uczucie strachu i wzajemne podejrzenia królują w całym państwie rosyjskim, lecz w pałacu kremlowskim są one najbardziej zgęszczone. Boją się wszyscy, począwszy od Stalina, a kończąc na podrzędnym biuraliście w kancelarii Kremlu. Wszyscy drżą o życie dyktatora.

Możliwe, że są to skutki politycznej przeszłości Stalina, pewnego przemęczenia, wysokiego napięcia nerwowego i wreszcie alarmujących doniesień i ostrzeżeń tajnych organizacji, które mają za zadanie czuwać nad życiem Stalina. Mniejsza z tem, lecz faktem jest, że cała atmosfera wokół bolszewickiego władcy przesiąknięta jest panicznym strachem i niepewnością.

Stalin mieszka na wsi, w Gorkach, w pobliżu Moskwy. W tym samym domu, w którym mieszka obecnie Stalin, zmarł Lenin. Otóż przejazd Stalina z Gorków do Kremlu otoczony jest tak wielką mgłą tajemnicy, że nawet najbliższa jego gwardja nie wie, kiedy ten przyjazd się odbywa i jakimi ulicami podąży auto, wiążące Stalina.

Codziennie robi się inne tricki, by zmylić czujność ewentualnych zamachowców.

Z Gorków wyjeżdża codziennie kilka jednakowych aut. W którym z nich siedzi Stalin, nikt nie wie, prócz dowódcy.

Bombal, 3 kwietnia.

W dzienniku „Young India” Ghandi zapowiedział rozpoczęcie masowej akcji „nieposłuszeństwa cywilnego” na dzień 6 bm.

cy gwardji dyktatora. Auto często podczas jazdy zmieniają kierunek na polecenie specjalnych kierowników eskapady, siedzących przy szoferach. Oczywiście, że przed autami jedzie cała falanga przebranych szpicli, którzy pilnie strzegą swego pana.

Również miejsce pobytu Stalina trzymane jest zawsze w ścisłej tajemnicy. Nigdy naprzykład niewiadomo, czy po pracy wyjechał on do Gorków, czy też pozostał w Kremlu. Zdradzenie tych tajemnic pociąga za sobą najsurowsze represje, aż do wysłania na Sybir włącznie. Gwardja osobista Stalina składa się ze stu kozaków.

Połowa czuwa nad bezpieczeństwem Kremlu, druga połowa zaś pilnuje prywatnych apartamentów w Gorkach. Komendant gwardji przybocznej jest najpewniejszym mężem zaufania Stalina i, jak dotychczas, władca sowiecki nie zawiodł się na swem zaufaniu w stosunku do niego.

Dostęp do willi Stalina w Gorkach jest tak samo najeżony licznymi przeszkodami. Ten wysoce niesympatyczny nastrój wytworzył się niedawno, albowiem dotychczas było inaczej. Jeszcze jesienią ubiegłego roku Stalin incognito odbywał wycieczki po kraju, wypytując

chłopów o ich stosunek do poczynąca rządu, do spraw państwowych i t. d. Jednakże, po pewnym czasie, władze wykryły spisek na życie dyktatora, który miał być zamordowany właśnie podczas jednej ze swych wycieczek. Od tego czasu Stalin unika bliższego kontaktu z ludem i zwraca baczniejszą uwagę na swe otoczenie. Zamiast osobistych wycieczek wysyła agentów, którzy zbierają informacje wśród obywateli i następnie donoszą swemu władcy o wynikach dochodzeń.

Prywatne życie dyktatora jest również dla szerokiego ogółu dziedziną niedostępną. Pani Stalinowa, gruzinka z pochodzenia, nikogo nie przyjmuje. Stosunek jej do męża jest niewolniczy; ma się czasem wrażenie, że ta niewiasta nie przebywa w Moskwie, lecz w haremie jakiegoś tureckiego sultana.

Na korzyść dyktatora sowieckiego przyznać należy, że zachował on dawną skromność, wyrażającą się nawet w stroju, mimo iż zajmuje obecnie stanowisko władcy 150 milionowego państwa. Ale ta władza uczyniła z rewolucyjnego praktyka zaśniedziałego teoretyka, który dziś już sam nie wie, do czego dąży i czego chce.

A. Nat.

Pakt trzech mocarstw na drodze do realizacji.

Londyn, 3 kwietnia.

(Telegram własny Republiki).

W dniu dzisiejszym odbywały się rokowania między przedstawicielami Anglii, Ameryki i Japonii w sprawie zawarcia paktu 3-ch mocarstw.

Rokowania te doprowadziły do całkowitego porozumienia na podstawie

uzgodnienia poglądów między Ameryką i Japonią.

Ze źródeł prywatnych donoszą, że Japonia uzyskała na dalekim Wschodzie cały szereg ustępstw.

Również rokowania angielsko-francuskie w sprawie zawarcia paktu 5-cju lub 4-ch mocarstw przyjęły obecnie obrót bardzo pomyślny.

Dwie katastrofy lotnicze.

Dwaj lotnicy francuscy zabici.

Paryż, 3 kwietnia.

Donoszą z Lyonu, że samolot wojskowy stanął w czasie lotu w płomieniach i spadł ze znacznej wysokości. Jeden z lotników poniósł śmierć na miejscu, drugi zaś doznał niezwykle ciężkich obrażeń.

Z miejscowości Barcares, gdzie się znajduje ważny port lotniczy, nadchodzą

również wiadomości o katastrofie samolotowej. Pewien lotnik francuski, który zdobył rekord lotu na hydroplanach, dokonywał wczoraj lotów próbnych na trzymotorowym hydroplanie. Z powodu defektu w motorze hydroplan runął z wysokości 400 metrów do morza. Lotnik utonął.

Nie będzie zmian w składzie rządu.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Ze źródeł urzędowych dementują energicznie wszelkie wiadomości, jakie ukazywały się ostatnio w prasie o bliższych zmianach personalnych w rządzie.

Nowy wybrzyk litewski „Prochy Ks. Witolda w puszcze od makaronu”.

Kowno, 3 kwietnia.

(Polska Agencja Telegraficzna) O zasłepieniu i manji przesładowczej litwinów świadczy poniższa wiadomość, ogłoszona wczoraj przez radiostację kowieńską.

„Z Wilna donoszą, iż kapituła wileńska odmówiła litwinom wileńskim wystawienia sarkofagu ze szczątkami Ks. Witolda w związku ze świętem 500-lecia Witolda. Odmowę swą kapituła motywuje tem, iż nikt nie wie, gdzie się znajdują prochy Witolda.

Musimy tu oświadczyć, ażeby cały świat wiedział o świętokradztwie polaków; iż prochy Witolda polacy trzymają w puszcze od makaronu. To wcale nie licuje z godnością dostojników kościoła”.

Zamach rewolwerowy na komendanta garnizonu w Tallinie.

Tallin, 3 kwietnia.

(Telegram własny Republiki) Dzisiaj o godz. 21 w Tallinie miał miejsce zamach na komendanta garnizonu tallińskiego gen. Unta.

Nieznany osobnik strzelił dwukrotnie z rewolweru do generała na ulicy. Gen. Unt został ciężko ranny, a po przewiezieniu do szpitala dokonano operacji.

Stan zdrowia generała jest beznadziejny. Złoczyńca zdołał zbiec.

Krokodyl na dworcu wywołał popłoch wśród pasażerów.

Tallin, 3 kwietnia.

W Erynbergu na dworcu kolejowym najniebezpieczniej ku przerażeniu pasażerów ukazał się krokodyl, na którego widok publiczność poczęła gwałtownie uciekać; niejedna z kobiet dostała spazmów.

Okazało się, że krokodyl wylazł z towarowego wagonu, którego drzwi były źle zamknięte. Wydostawszy się z wagonu krokodyl poszedł wprost na stację.

Służba wędrownego zwierzyńca zabrała krokodyla z powrotem do wagonu.

Pabjanice.

(Tel. od własn. korespondenta).

SAMOWYSTARCZALNOŚĆ GOSPODARSTWA

Liga samowystarczalności gospodarstwa organizuje tydzień propagandowy przemysłu krajowego. W związku z tygodniem tym odbędzie się konkurs wystaw sklepowych oraz szereg odczytów. Celem poparcia tej akcji rada miejska wyasygnowała specjalny fundusz.

BUDOWA SEMINARJUM.

Zarząd główny polskiej macierzy szkolnej postanowił całą zbiorówkę z dn. 3 maja na terenie Pabjanic przeznaczyć na budowę seminarjum nauczycielskiego koła polskiej macierzy szkolnej w Pabjanicach. Celem należytego zorganizowania zbiorówki zarząd koła zwołuje w dniach najbliższych komitet zbiorówki, w skład którego wejdą przedstawiciele sfer społeczeństwa. Zgodnie z uchwałą rady miejskiej, seminarjum ma być oddane przez macierz do użytku w ciągu 5 lat, gdyż po tym terminie akt darowizny placu miejskiego pod seminarjum traci swą ważność.

LIKWIDACJA SZKÓŁ.

W związku z akcją oszczędnościową z powodu panującego kryzysu magi stracił zamierza zlikwidować trzy szkoły powszechne i dzieci tych szkół pomieścić w innych szkołach, nie posiadających przepisowej ilości młodzieży szkolnej. Powyższy krok wywołał w sferach zainteresowanych wielkie zaniepokojenie.

CENNE OBRAZY.

Miejski oddział krajoznawczy otrzymał dla muzeum dwa stare obrazy, przedstawiające Pabjanice w stanie przed 100 laty. Obrazy te były w posiadaniu miejscowych firm przemysłowych R. Kindlera i Krusche i Endera.

Tomaszów-Mazowiecki.

(Tel. od własn. korespondenta).

Mieszkanca wsi Glinik Władysława Dąbrowskiego podejrzewano była od dłuższego czasu o systematyczną kradzież drzewa z lasu. Gdy w dniu wczorajszym przybył do niej gajowy z policjantem, celem przeprowadzenia u niej rewizji, Dąbrowski wraz z koleżanką swą Rudną, zaczęła łżyć przybitych, tak że musieli oni zaniechać zamiaru przeprowadzenia rewizji. Wojownicze kobiecy połączono do odpowiedzialności są dowoj.

W marcu zaprotestowano w Tomaszowie 1969 sztuk weksli na ogólną sumę 347.875 zł. co stanowi w porównaniu z miesiącem poprzednim wzrost o 12 proc., gdyż o 41.770 zł.

Piotrków-Trybunalski.

W dniu 5 kwietnia piotrkowski urząd pocztowo-telegraficzny będzie urzędował dwa razy dziennie. Wszystkie działy, czynne dotąd od 8 do 3 bez przerwy od 5 kwietnia będą załatwiali interesantów od 8 do 12 i od 3 do 6. Przyjmowanie listów poleconych i sprzedaż znaczków pocztowych odbywać się będzie od 8 do 6 bez przerwy.

W sierpniu r. ubiegłego na przechodzącym ul. Piłsudskiego Józefa Sidowskiego napadło kilku osobników, którzy zadali mu szereg ciosów nożem. Z powodu odniesionych ran Sidowski zmarł. Policja wdrożyła dochodzenie i aresztowała napastników.

W dniu wczorajszym stanęli oni przed sądem, który skazał Mieczysława Sobczyka i Leonarda Gondziarskiego po 4 lata ciężkiego więzienia, a Stanisława Sobczyka, Marjana Gostka i Eugenjusza Kulbaka po 2 lata domu poprawy. Resztę oskarżonych uniewinniono.

Lekarz-dentysta

Fanny Horowicz

Cegielniana 25, 1 p. fr.

przyjmuje Od godz. 9-1

Telefon 108-26.

Kupować i sprzedawać na raty

będą mogli tylko ludzie bezwzględnie — uczciwi.

Towar niezapłacony jest własnością sprzedającego.

Od szeregu lat spopularyzował się w Polsce handel na raty. Niema obecnie rzeczy, której nie można byłoby na być systemem ratalnym, spłacając należność częściami, każdego tygodnia, względnie każdego miesiąca. Początkowo wprowadzili ten system sklepy detaliczne, udzielając swym klientom kredytu, byleby powiększyć w ten sposób swe obroty, a tem samem swe zarobki w okresie międzysezonowym.

Stopniowo zwyczaj sprzedaży na raty przyjął się na stałe, a nawet powstały specjalne przedsiębiorstwa, których zadaniem było pośredniczenie między klientelą a sklepami detalicznymi i umożliwianie dokonywania zakupów na poważniejsze nawet kwoty, z warun-

kiem systematycznego, miesięcznego spłacania należności.

Handel ratalny ma jednak swoje dobre, jak i złe strony. Bezprzecnie stanowi wielkie udogodnienie dla licznych rzesz pracowników, ale równocześnie jest źródłem wielu zmartwień i kłopotów.

Kupujący narzekają często, że przy systemie ratalnym muszą przepłacać, kupcy natomiast ponoszą w wielu wypadkach poważne straty, w razie niepłacenia im należności i dopuszczenia weksli do protestu.

I dlatego sprawa handlu ratalnego musiała w końcu zainteresować odpowiedzialnie czynniki, i została ujęta w karby przepisów.

I oto, jak się dowiadujemy, na skutek starań zrzeszeń kupieckich ministerstwo przemysłu i handlu opracowało projekt ustawy regulującej handel ratalny w Polsce.

Ustawa ta wprowadza bardzo ważną nowację, mianowicie ustala, iż sprzedaż na raty i sprzedaż na weksle — to zupełnie dwie różne rzeczy.

Mianowicie, przy sprzedaży na raty kupiec ma prawo żądać weksli, ale wyłącznie jako gwarancji. Weksli tych nie wolno mu jednak puszczać w obieg. W wypadku, gdyby nie dotrzymał tego zobowiązania, i puścił weksle w obieg, tem samem zezwoliłby również kupującemu na ew. zmianę warunków kupna.

Podstawą sprzedaży na raty ma być poręczenie dwu osób, legitymacja służbowa, lub dobrowolna umowa pomiędzy sprzedającym a kupującym, która może zawierać pewne sankcje, na wypadek, gdyby kupujący nie dotrzymał warunków umowy.

Uregulowana też będzie, co jest bardzo ważne, sprawa pobierania nieco wyższych cen przy sprzedaży na raty. Różnica cen nie będzie zbyt wielka, a będzie płynna, zależnie od warunków kredytowych. Różnice te ustali ministerstwo przemysłu i handlu, w porozumieniu z ministerstwem skarbu.

Poza tem projekt ustawy przewiduje, że

przedmiot, nabyty na raty, jest własnością sprzedającego do czasu zapłacenia ostatniej raty.

Oczywiście nie dotyczy to przedmiotów łatwo zużywających się, jak odzież, obuwia, żywności i t. d.

O ile dwie następujące po sobie raty nie będą przez kupującego zapłacone, umowa jest tem samem rozwiązana, przyczem

towar bez żadnych odszkodowań staje się znów własnością sprzedającego.

Z mocy tej ustawy kupcy otrzymają większe gwarancje, a mianowicie, nabywca, który kupuje towar na raty z zamiarem niezapłacenia, albo nie mając ku temu należytych warunków (np. niema stałych dochodów), karany będzie w drodze sądowej więzieniem do 5 lat.

Taka sama ciężka kara czeka nabywcę, który wyprowadził się na stałe z miasta, w którym kupił na raty towar i nie uregulował przed wyjazdem całkowitej należności.

Powyższa ustawa, która wejść ma w życie w najbliższym czasie, drogą rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, rozwiązuje całkowicie sprawę handlu ratalnego w Polsce, stwarzając dla niego zdrowe podstawy istnienia i umożliwiając korzystanie z niego szerokim warstwom ludności pracującej. (—Is)

Demonstracja bezrobotnych w Zgierzu.

Policja rozproszyła manifestantów

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych Zgierz był terenem burzliwych manifestacji.

Przed gmachem magistratu zebrał się bezrobotni, w liczbie około 400 osób, którzy za wszelką cenę usiłowali się dostać do wnętrza lokalu.

Woźni, nie mogąc sobie dać rady z nacierającym tłumem, zawezwali policję. Przybyli policjanci zdolali całkowicie opanować sytuację.

Bezrobotni nie próbując już wtargnąć do gmachu, pozostali na rynku i wybrali delegację, która udała się do burmistrza Świercszcza.

Delegacja domagała się natychmiastowej wypłaty zapomóg tym bezrobotnym, którym nie wypłacono zasiłków za miesiąc luty i jednocześnie żądała dla wszystkich, pozbawionych pracy, jakiegokolwiek zatrudnienia.

W odpowiedzi na powyższe burmistrz oświadczył, że zaległe zapomogi zostaną wypłacone naj-

później za tydzień,

w którym to czasie magistrat zgierski ma otrzymać z urzędu wojewódzkiego odpowiednie fundusze. Co do zatrudnienia bezrobotnych, burmistrz wyjaśnił delegacji, iż niedługo

mają być rozpoczęte roboty sezonowe, po zatwierdzeniu planów i kosztorysów przez urząd wojewódzki, a wówczas wielu pozbawionych pracy będzie ją mogło uzyskać.

Gdy delegacja, po wysłuchaniu burmistrza Świercszcza, udała się na rynek i zakomunikowała zgromadzonym o przebiegu rozmowy,

tłum nie chciał się rozjechać.

Policja, widząc, iż bezrobotni zajmują coraz groźniejszą postawę i chcą ponownie przypuścić szturm na magistrat, rozproszyła zgromadzonych.

Aresztowano kilka osób, wznoszących okrzyki przeciwko władzom.

— d —

CASINO

— Dzisiaj i dni następnych! —

KULT CIAŁA

pg. powieści **M. SROKOWSKIEGO.**

Walka dwóch serdecznych przyjaciół o ukochaną kobietę. Historia wszechpotężnej miłości, druzgoczącej wszelkie przeszkody i zapory.

W rolach czołowych:

Michał Victor Varconyi
Agnes Petersen-Mozzuchinowa
Eugenjusz Bodo, **Paweł Owerllo.**

Zdjęć dokonano w Warszawie, Wiedniu, Budapeszcie i Necei.

Pocz. o g. 4.30 po poł.

Ork. sym. pod dyr. L. Kantora.

ON otworzy nową erę w kinematografii naszego miasta.

ON zaśpiewa jak jeszcze nikt dotychczas — w obrazie na otwarcie **DŹWIĘKOWEGO GRAND-KINA.**

Dzisiaj i dni następnych!

Potężne arcydzieło filmowe wg. powieści **WIKTORA HUGO:**

„DZWONNIK z NOTRE DAME”

W roli głównej mistrz maski, człowiek o słu twarzach

Lon Chaney,
Norman Kerry,
Patsy Ruth Miller.

Orkiestra symfoniczna pod batułą Sz. Bajgelmanna.

KRONIKA

KWIECIEŃ

4

PIĄTEK

Dziś: Izydora
Jutro: Wincentego

Wschód słońca	5.06
Zachód słońca	18.12
Wschód księżyca	7.32
Zachód księżyca	00.18
Długość dnia	15.31
Przybyło dnia	6.04

Nowe szosy

zbudowane będą w Polsce.

Wobec zbliżającego się sezonu robót inwestycyjnych na szosach polskich znajdujących się w bardzo złym stanie, ministerstwo robót publicznych przystąpiło do badania materiałów brukowych na budowę tych dróg. Badania te przeprowadzane były z tego powodu, że asfalt, zastosowany w roku ubiegłym okazał się niepraktyczny.

Po długich badaniach ministerstwo doszło do wniosku, że najodpowiedniejszym i najtańszym materiałem drogowym są cegielki klingerytowe, takie, jakimi wybrukowane są ulice w Budapeszcie na Węgrzech i w Bratysławie w Czechosłowacji. Okazało się przeto, że w Polsce znajdują się bogate pokłady glinki klingerytowej, około Izbicy w pow. krasnostawskim.

Wobec powyższego, ministerstwo robót publicznych postanowiło uruchomić wielką klinkiernię z produkcją narazie około 6 milionów cegiełek rocznie. Szosy z tych cegiełek ułożone będą na próbie w kilku województwach, między innymi w województwie warszawskim i łódzkim. Jeśli próby te dadzą oczekiwany wynik, wówczas klinkarnia państwowa ruszy całą parą i cegielki klinkerytowe pokryją wszystkie szosy w Polsce.

Bezrobocie wśród muzyków.

Prośba do p. gen. Małachowskiego

Jak się dowiadujemy, w dniu wczorajszym związek zawodowy muzyków w Łodzi wystosował do dowódcy okręgu korpusu nr. IV p. gen. Małachowskiego pismo w sprawie konkurencji, zagrażającej im ze strony muzyków wojskowych. W piśmie ten muzycy stwierdzają, że los ich pogarsza się w Łodzi z każdym dniem, a coraz większa popularyzacja filmu dźwiękowego sprawi, że około 200 muzyków pozostanie w Łodzi bez pracy. Wobec powyższego związek muzyków prosi p. gen. Małachowskiego, aby wojskowe zespoły orkiestralne robiły cywilnym muzykom konkurencji i nie przyjmowały zamówień na produkowanie się w ogrodach, kawiarniach i t. d., gdyż tylko w ten sposób będzie można złagodzić częściowo olbrzymie bezrobocie.

Prezes okradał

związek właścicieli obór.

Członkowie związku właścicieli obór na terenie Łodzi i przedmieść oskarżyli swego prezesa, Fisza Lengę, zamieszkałego przy ulicy Zachodniej 52 o oszukiwanie i machinacje.

Lengę pono od kilku lat wymuszał od wszystkich „krowiarzy“ większe sumy, które miały być rzekomo przeznaczone na... łapówki dla urzędników.

„Krowiarze“ przez dłuższy czas płacili posłusznie, lecz ostatnio, gdy stwierdzili, iż ich prezes otrzymywaną gotówkę zawsze brał wyłącznie dla własnego użytku, zbuntowali się i o wszystkim zameldowali policji.

Władze w tej sprawie wdrożyły energiczne dochodzenie.

Ordynacja
Lekarsko-dentystyczna
MIECZYSLAWA KALISZA
Chirurgia stomatologiczna.
Cegielniana 25, fr. 1 p. — Telefon 120-8c
Godz. 1.30—4 i 7—8 wiecz.

Dokąd wyjedziemy na urlop?

Zarządy uzdrowisk i pensjonatów nie czynią nic dla zachęcenia kuracjuszków. Tylko celowa reklama wpłynąć może na wybór miejsca odpoczynku.

W prasie turystycznej całego świata, w bardzo wielu czasopismach, poświęconych różnym dziedzinom, spotyka się wciąż całe stronicie poświęcone reklamie hoteli europejskich, pensjonatów i miejscowości kuracyjnych. Właściciele bowiem tych zakładów wychodzą z założenia, że ludzie pragnący dokądkolwiek wyjechać, myślą o tem już wiele tygodni wcześniej i, przeglądając jakiegokolwiek pisma zapamiętują adres hotelu w danym państwie i miejscu, niewątpliwie zainteresują się miejscowością, co zaważyć może na ich decyzji.

Ogólny tytuł takich, zarezerwowanych dla reklamy hoteli europejskich stronic, brzmi zawsze: „Hotels recommandes“. W warunkach tych spotykamy reklamy, nieraz z fotografiami, hoteli wszystkich wielkich państw Europy.

Towarzystwo międzynarodowe wagonów sypialnych, w połączeniu ze światowym biurem podróży Cooca, wydaje każdego miesiąca t. zw. „Guide“ — rozkład jazdy pociągów we wszystkich bez wyjątku krajach europejskich. Dla każdego państwa w rozkładzie tym poświęcone są 3 stroniczki, na których uwidocznione są rozkłady jazdy na najważniejszych szlakach, połączenie kolejowe

poszczególnych dyrekcji i połączenia z zagranicą. I w dziale każdego państwa figuruje szereg nazw hoteli z wszystkich miast. A w dziale „Polska — Pologne“, z kolei urzędowymi rozkładami jazdy, niema nic —

ani jednego hotelu.

W tym wypadku jest to bardziej zastanawiające, ponieważ w „Guide“ wszystkie bez wyjątku państwa europejskie ogłaszają swe hotele, od najmniejszych do największych. Tylko, w wypadku gdy turysta zagraniczny zamierza przybyć do Polski, nie pozostaje mu nic innego jak

podrapać się w głowę i zdać się na łaskę i niepowinność.

czy są w Polsce jakiegokolwiek hotele, czy też podróży musi spędzić noc w stodole u chłopa, na sianie. Taki a nie inny wniosek musi wyciągnąć każdy cudzoziemiec, pragnący zwiedzić nasz kraj.

Niestety, nasi hotelarze nie zastanawiają się nad taką sprawą, nie zastanawiają się nad tem, że niema dla turysty ważniejszej wiadomości, jak wiadomość gdzie i jakie znajdują się hotele w miastach, które pragnie zwiedzić.

I jeszcze jedno. Istnieje zagranicą zasada, że już w marcu, kwietniu, pen-

Dr. Wieliński przeciw robotnikom.

Dziś rozegra się epilog tej niezwyklej sprawy

W dniu dzisiejszym znajdzie wreszcie swój epilog głośna sprawa sądowa wytoczona przez wiceprezidenta dr. Wielińskiego delegatom robotników sezonowych. Sprawa ta była już rozpatrywana przez sąd grodzki w ubiegłym miesiącu. Podczas zeznań świadków jednak okazało się, że

pretensje i skargi wiceprez. Wielińskiego nie miały żadnego uzasadnienia.

Jak wiadomo, wiceprez. Wieliński nie chciał w swoim czasie przyjąć w gabinetce przedstawicieli robotników sezonowych, którzy przybyli prosić magistrat o zatrudnienie ich przez 6 dni w tygodniu, a tem samem umożliwienie im zaoszczędzenia sobie nieco pieniędzy na okres martwego sezonu.

Takie stanowisko przedstawiciela socjalistycznego magistratu oburzyło robotników, którzy głośno wyrazili swe zdziwienie, nadmieniając, że nie było jeszcze wypadku, by przedstawiciele magistratu odmawiali przyjęcia delegacji robotniczej.

Wiceprez. Wieliński postanowił „ukarać“ delegację, za powyższe słowa i skierował skargę do sądu, zaznaczając w niej, że robotnicy zachowywali się na

korytarzu w niewłaściwy sposób, hałasując i przeszkadzając w urzędowaniu.

Na rozprawie jednak świadkowie zeznali, że przeciwnie, delegacja zachowywała się bardzo spokojnie i na wezwanie woźnego oraz funkcjonariusza policji, spokojnie opuściła gmach magistratu.

Wobec takiego obrotu sprawy, na wniosek obrońcy oskarżonych robotników adw. Pełki sąd postanowił powołać dodatkowo, jako świadka, funkcjonariusza policji, który owego dnia, gdy delegacja przybyła do magistratu, pełnił w magistracie służbę. W związku z tem sprawa została przerwana i zakończenie jej, oraz ogłoszenie wyroku nastąpi w dniu dzisiejszym w sądzie grodzkim.

Zakończenia procesu oczekuje z wielkim zaciekawieniem cała robotnicza Łódź. Sprawa powyższa bowiem jest jedyną w swoim rodzaju — nigdy jeszcze nie zdarzyło się, by przedstawiciel magistratu socjalistycznego i jeden z czołowych przywódców stronnictwa robotniczego, wystąpił do sądu ze skargą na robotników, za to, że ci przybyli doń prosić o... zmianę warunków pracy i podniesienie niskich zarobków.

pierwszy polski film
dźwiękowo-śpiewny i mówiony

moralność
pani dulskiej

oryginalne motywy i kierow. muzy. zne ludomira różyckiego i bronisława szulca.

pierwsze polskie słowo z ekranu wygłosi **józef wegrzyn.**

grają, mówią, śpiewają:
dela lipińska
zofja batycka
marja flancowa
tad. wesołowski
ludwik fritsche
hanka daszyńska
marja chaweau
lubicz lisowski
adolf dymsza
i inni.

oszczędzasz dużo pieniędzy

Jotka

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują apteki: L. Pawłowski go, Piotrkowska 307, S. Hamburga, Główna 50, B. Głuchowskiego, Narutowicza 6, J. Sitkiewicza, Kopernika 26, A. Charmezy, Pomorska 18, A. Potasza, Plac Kościelny 10 b.

TEATR KAMERALNY

Dzisiaj piątek po cenach zniżonych od 1 zł do 7 zł (oraz w sobotę wieczorem), ciesząc się wielkim powodzeniem amerykańsko-żydowską sztuką S. Raphaelsona „Śpiewak Jazzbandowy”...

W rolach głównych: Buczyńska, Faleńska, Trapszówna, Danilowicz, Melina, Michalak, Piućński, Staszewski i Scibor. W próbach satyryczną komedię p. t. Paryż.

DWA POPULUDNIOWE PRZEDSTAWIENIA PO CENACH NAJNIŻSZYCH.

W sobotę popołudniu sztuka S. Raphaelsona „Śpiewak Jazzbandowy” z Eugeniuszem Bodo, a w niedzielę po południu komedia Pawła Franka „Grand Hotel” z Zofią Marcinowską po cenach zniżonych od 1 zł do 5 zł.

TEATR POPULARNY

Dzisiaj piątek, sobota o godz. 4.20 popoł. „Mąż na usługach kochanki” wesoła komedia ciesząca się nieustającym powodzeniem.

WARSZAWSKA OPERA W TEATRZE POPULARNYM.

W sobotę 5 kwietnia zespół opery objazdowej Dr. Tadeusza Wierzbickiego w celu umożliwienia jaknajszerszym rzeszom poznania arcydzieła muzyki i śpiewu daje w Teatrze Popularnym trzy przedstawienia w sobotę o godz. 8.30 wiecz. opera w 5-ciu aktach „Żydówka”...

HAZOMIR.

Kopacze złota (Skarb).

Komedia Szaloma Aleichama odegrana będzie dzisiaj, jutro, sobotę i niedzielę o godz. 9 w. w lokalu teatralnym tow Hazomir ul. Al. Kociuski 21, po raz 12, 13, 14 ty.

DOM KOBIET

Fakt, że znakomita powieściopisarka, jaka jest Zofia Nalkowska, w poszukiwaniu wyrazu artystycznego dla swej twórczości, zwróciła się do formy dramatycznej, wzbudził wielkie zainteresowanie wśród licznych zwolenników jej talentu...

Wybitne walory literackie sztuki zapewnią jej nie tylko powodzenie na scenie, ale i zasłużo na poczytność. (Nakład Gebethnera i Wolffa. Cena zł. 7—)

ODCZYT IRENY SOŁSKIEJ

Do Łodzi przybyła jedna z najznakomitszych aktorek polskich, p. Irena Solska która wygłosi w Sali Filharmonii dnia 8 kwietnia r. b. rewelacyjny odczyt p. t. „Krzyk o nowoczesnego mężczyzny”.

Ze względu na frapującą treść odczytu oraz subtelną dykcję słynnej artystki odczyt p. Ireny Solskiej wywołal w naszym mieście ogromną sensację.

Początek odczytu o godz. 8.30 wieczorem. Bilety już nabywać można w kasie Filharmonii.

Z RODZINY WOJSKOWEJ.

„Rodzina Wojskowa” urzędza w sobotę, dnia 5 kwietnia b. r., „Wieczór Towarzyski” w Ognis ku Oficerskiem, ul. Zielona 20. Dla amatorów „Bridge” Przygrywać będzie doborowa orkiestra. Początek o godz. 20-ej.

Hallo, radio Łódź.

Niezależnie od zapowiedzianego przez „Polskie Radio” od dnia 6 kwietnia specjalnego programu łódzkiego, uwzględniającego potrzeby naszego miasta w różnych dziedzinach — dzisiaj o g. 19.25 wygłoszony będzie przez radiostację w Łodzi pierwszy, specjalny feljeton łódzki p. t. „Hallo — Łódź!”. Feljeton wygłosi znany feljetonista Polskiego Radja p. Jan Piotrowski.

11.58—12.05 — Sygnał czasu, Hejnał. 12.10—13.10 — Muzyka z płyt gramofonowych. 13.10 — Komunikat meteorologiczny. 14.40 — Komunikat gospodarczy. 15.00 — Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich p. t. „Humanizm” — wygl. prof. Denter. 15.20 — „Przeгляд wiadomości periodycznych”. 15.45 — „Kacik Krótkofalowy” 17.15 — „W świetle stalowej błyskawicy” — wygłosi kpt. Zaryczka. 17.45 — Koncert popołudniowy. Muzyka jazzbandowa. 18.45 — Rozmaitości. 19.10 — Gielda rolnicza. 19.25—19.40 — Hallo Łódź, feljeton. 19.40—19.50 — Komunikaty P. A. T. 19.58—20.00 — Sygnał czasu. 20.05 — Pogadanka muzyczna — wygl. p. Karol Stromenger. 20.15 — Koncert symfoniczny z Filharmonii.

Dr. med.

J. POLAK

Choroby wewnętrzne i Alergiczne (astma, pokrzywka, artretyzm, reumatyzm).

ul. 6-go Sierpnia 22 front. i piętro

Tel. 164-21. — Przyjmuje od godziny 10 do 1

PEŁNA TABELA WYGRANYCH 25 dnia ciągnięcia 5 klasy 20-tej loterii państwowej.

Spiesz już do najszynniejszej w Polsce Kolektury E. Lichtenstein Łódź, Piotrkowska 72, Piotrkowska 11 i kup los 5 klasy

Table with winning numbers for 5th class lottery, including columns for numbers and prize amounts.

Table with winning numbers for 250 złoty prizes, including columns for numbers and prize amounts.

Przed przerwą.

Table showing prize amounts and winning numbers for various lottery classes, including 10,000 zł, 5,000 zł, 3,000 zł, 2,000 zł, 1,000 zł, 600 zł, 500 zł, and 250 złoty.

Wypłata

wszelkich wygranych odbywa się w Najszczęśliwszej Kolekturze S. JATKA, Piotrkowska 22

Szczęście stale sprzyja naszym Graczom! W obecnej loterii oprócz wielu wygranych po: zł. 20.000, 10.000, 5.000 it.d. padła u nas również wielka wygrana 21.50.000 na Nr. 31082.

Table with winning numbers for 5th class lottery, including columns for numbers and prize amounts.

Table with winning numbers for 250 złoty prizes, including columns for numbers and prize amounts.

Wielka afera poborowa w Łodzi.

Wczoraj przesłuchiowano poborowych, lekarzy, żandarmów i policjantów. M-me Bęczkowska-główną sprężyną całej sprawy

Trzeci dzień procesu Mjr.-lek. Wołoszynowskiego rozpoczął się o godz. 9 m. 30. Zainteresowanie przebiegiem procesu jest w dalszym ciągu bardzo znaczne i licznie zebrana publiczność uważnie przysłuchuje się zeznaniom świadków.

Charakterystyczny jest fakt, że zeznania świadków nie wyjaśniają poprawda poszczególnych punktów oskarżenia, natomiast dosadnie oświetlają działalność bandy „macherów”, głównie zaś centralnej osoby tej bandy — Bęczkowskiej. Z zeznań świadków można sobie zupełnie wyraźnie uplastycznić sposoby i systemy, jakimi „macherzy” poborowi operowali.

Jako pierwszy zeznał wczoraj lekarz cywilny, Dr. Jerzy Pik, który łącznie z oskarżonym mjr. Wołoszynowskim zasiadał na dodatkowych komisjach poborowych.

Zeznania tego świadka nie wnoszą niczego istotnego do sprawy. Świadek stykał się z oskarżonym jedynie z racji wspólnego urzędowania w czasie komisji poborowych. Jak wynika z zeznań, między świadkiem a oskarżonym w niektórych wypadkach dochodziło do nieporozumień na tle rozbieżności zdań przy ustalaniu stanu chorobowego poborowych. Wypadki takie były nieliczne.

Nic nowego do sprawy nie wnoszą również zeznania następnego świadka, st. przodownika urzędu śledczego Benkego, który przeprowadzał dochodzenia i przesłuchiwał aresztowanych poborowych bezpośrednio po wykryciu afery poborowej.

Zeznania żandarma.

Pewne urozmaicenie do przewodu sądownego wniosło zeznanie wachmistrza żandarmerji Bochenka. Świadek ten jest właśnie tym żandarmem, o którym w drugim dniu procesu jeden ze świadków — poborowych zeznał, że złożone przez niego w czasie śledztwa policyjnego zeznania były inspirowane przez przesłuchującego go żandarma.

Świadek Bochenek: — Gdy wpłynęło doniesienie, że sierz. Swistacz popełnia nadużycia poborowe, zajęłem się tą sprawą i później prowadziłem dochodzenia. Gdy została ujawniona cała afera poborowa, przesłuchiwałem w urzędzie śledczym w asystencji przodownika Benkego aresztowanych poborowych.

Mec. Landau: — Jak długo przesłuchiwał pan poborowego S?

Świadek: — Od godz. 6-ej wieczorem do godz. 12-ej w nocy.

Mec. Landau: — A dlaczego poborowy S. w czasie przesłuchiwania go przez pana płakał?

Świadek: — Dlatego, że bał się, że cała sprawa wyjdzie na jaw. Wiedziałem, że mam do czynienia z człowiekiem inteligentnym, więc przemawiałem mu do rozsądku i w ten sposób zdobyłem jego zaufanie.

Mec. Landau: — Może pan powie, jak to było z tym zdobywaniem zaufania?

Świadek: — Zacząłem z nim mówić o różnych interesach, o manufakturze, to widział, że się na tem znam. Przecież miałem do czynienia już z różnymi sprawami. (Szczegół ten wywołuje wśród publiczności wesołość).

Propozycja mieszkaniowa

Przewodniczący zarządza 15-minutową przerwę, po której zeznaje świadek Turski, kierownik oddziału administracyjnego w starostwie grodzkiem.

Przewodniczący: — Czy zna pan mjr. Wołoszynowskiego?

Świadek: — Owszem, znam. Byłem przewodniczącym komisji poborowej, na której urzędował mjr. Wołoszynowski.

Przewodniczący: — Jakie jest pańskie zdanie o czynnościach mjr. Wołoszynowskiego w czasie komisji poborowych?

Świadek: — Nic specjalnego nie zauważyłem. W dwóch czy trzech wypad-

kach doszło tylko między mjr. Wołoszynowskim i dr. Pikiem do scysji. Jeden z poborowych miał spuchniętą rękę, a drugi spuchniętą nogę. Dr. Pik powiedział, że dolegliwości te powstały wskutek zastrzyków parafiny. Dr. Pik proponował wysłanie tych poborowych do szpitala, zaś mjr. Wołoszynowski chciał im od razu wystawić kategorię.

Przewodniczący: — Czy nie zauważył pan, by postępowanie oskarżonego w stosunku, do poborowych było zbyt łagodne?

Świadek: — Nie zauważyłem tego.

Przewodniczący: — Czy Bęczkowska zna pan?

Świadek: — Znam.

Przewodniczący: — Skąd?

Świadek: — Przed przeniesieniem mnie do starostwa grodzkiego w Łodzi, przebywałem stale w Łasku, dokąd, już po przeniesieniu, często na nadziele jeździłem. Pewnego razu przybyła do mnie w Łasku Bęczkowska, której poprzednio nie znałem. Powiedziała mi, że wie, że zostałem przeniesiony do Łodzi, więc przybyła, by mnie zapytać, czy nie po-

trzebne mi jest przypadkowo mieszkanie. Odpowiedziałem jej twierdząco, lecz sprawa mieszkania nie doszła jakoś do skutku.

W stosunku do Bęczkowskiej byłam bardzo ostrożny, gdyż władze moje przełożone zawiadomiły mnie, że w Łodzi grasuje jakaś banda „macherów poborowych”.

Po pewnym czasie Bęczkowska znów mnie odwiedziła, zapytując czy nie są mi potrzebne pieniądze lub meble. Odpowiedziałem odmownie.

Mec. Landau: — Iu poborowych sta je przeciętnie dziennie przed komisją?

Świadek: — Mniej więcej 75 — 80 dziennie.

Mec. Landau: — Czy prócz 2—3 wypadków zauważył pan jakąś rozbieżność zdań między oskarżonym a dr. Pikiem?

Świadek: — Nic specjalnego nie zauważyłem.

Co mówi poborowy.

Następnym świadkiem jest poborowy S. Zeznaje on, że stając po raz pierwszy

przed komisją poborowa otrzymał odroczenie celem ukończenia studiów zagranicą. W roku 1927 przyjechał świadek z Lipska i chciał ponownie stanąć przed komisją celem uzyskania zmian kategorii, gdyż był chory i miał świadectwo od dr. Weylanda. Podanie złożone do PKU. Łódź — Miasto o ponowne zbadanie lekarskie, jak również takiej samej treści podanie do PKU. Łowicz zostało bez uwzględnienia.

Przewodniczący: — Kiedy pan stał pierwszy raz do poboru?

Świadek: — Kilka lat temu.

Przewodniczący: — Niech pan sobie dokładnie przypomni.

Świadek: — Cztery lata temu.

Przewodniczący: — Jaką pan otrzymał kategorię?

Świadek: — Kategorię „A”.

Przewodniczący: — Dlaczego wniósł pan podanie również do PKU. Łowicz?

Świadek: — Gdy zdawało mi się, że mnie PKU. Łódź szykanuje.

Przewodniczący: — Więc pana w takim razie w całej Polsce „szykanowano” gdyż i PKU. Łowicz nie uwzględniła pańskiego podania? Czy zna pan Bęczkowską?

Świadek: — Nie znam.

Przewodniczący: — A mjr. Wołoszynowskiego?

Świadek: — Też nie.

Przewodniczący: — Czy był pan przed komisją poborową prywatnie badany przez mjr. Wołoszynowskiego?

Świadek: — Nie.

Przewodniczący (zwracając się do oskarżonego): — Cóż pan major może w tej sprawie powiedzieć?

Oskarżony: — Badałem tego świadka prywatnie jeszcze przed komisją poborową. Przysłała mi go Bęczkowska.

Przewodniczący (do świadka): — Cóż pan na to powie?

Świadek: — Nigdy w życiu nie byłem u mjr. Wołoszynowskiego i nie byłem przez niego badany. Nie wiem, co to wszystko znaczy.

Prokurator: — Czy starał się pan ko goś w związku ze zwolnieniem z wojska przekupić w Skierniewicach?

Świadek: — Nie.

Prokurator: — Czy miał pan sprawę w sądzie okręgowym w Warszawie?

Świadek: — Nie, nie miałem.

Prokurator: — Nie miał pan, to pan będzie miał.

Rola p. Bęczkowskiej.

Następnym z kolei świadkiem jest kpt. żandarmerji Czarniecki z Poznania.

Kpt. Czarniecki w związku z wykryciem afery poborowej aresztował w Piotrkowie kpr. Dydaka i prowadził śledztwo w Częstochowie i Piotrkowie. Po aresztowaniu Dydaka świadek aresztował w Piotrkowie Płachcińskiego, Geladego i żonę Dydaka. W czasie przesłuchiwania aresztowanych Płachciński nie chciał do niczego się przyznać, natomiast Gelade poprostu napraszał się, że by go jaknajprędzej i przed Płachcińskim przesłuchać.

W czasie badania Gelade zeznał, że Płachciński jeździł bardzo często do Bęczkowskiej, która w czasie zamieszkiwania w Piotrkowie była kochanką Płachcińskiego. Dopiero później Płachciński przyznał się do zarzucanych mu czynów i wymienił nazwisko mjr. Wołoszynowskiego.

Płachciński powiedział, że mjr. Wołoszynowski jest bardzo dobrym i porządnym człowiekiem. Bęczkowska, będąc pierwszy raz u mjr. Wołoszynowskiego zostawiła mu złoty zegarek.

„Był to pierwszy krok, którym Bęczkowska związała mjr. Wołoszynowskiego”.

wyraził się w czasie przesłuchiwania Płachciński.

Następnie zeznaje jeszcze kilka świadków, którzy nic nowego do sprawy nie wnoszą.

Przewodniczący zarządza przerwę do dzisiaj, do godz. 9 rano. (B.)

KROCIWIWY NADPRZÓD!

WOSKONALAMY STALE NASZE WYROBY!

ŚRODKI DO PIELĘGNOWANIA ZĘBÓW

PULSA

PRZEM. MYDL. I PERFUM. FR. PULS S.A. WARSZAWA WIERZONOJE

Tylko 12 godzin dziennie mogą być zatrudniani kierowcy samochodów

W swoim czasie donosiliśmy, iż związek kierowców samochodowych ze wszystkich miast Polski, po porozumieniu się z sobą, postanowiły wystąpić do ministerstwa pracy z memorjałem o nieprzekraczaniu 8 godzinnego dnia pracy.

Memorjał ten został złożony przed dwoma tygodniami. Szoferzy skarżyli się w nim, że przeważnie zmuszeni są pracować po 12 — 16 godzin na dobę, a wobec nieunormowania tej sprawy w drodze ustawowej i wobec dużej podaży pracy, nie mogą przeciwko temu protestować.

Memorjał szoferów spotkał się, jak dowiadujemy się w ministerstwie z przy-

chylną opinią. I obecnie, opierając się na tem memorjałem, ministerstwo pracy ustaliło już projekt ustawy o nieprzekraczaniu czasu pracy w przemyśle przewoźnym i projekt ten przesłało do zaopiniowania organizacjom handlowym i przemysłowym.

W myśl tego projektu, szoferzy, woźnice itd. nie mogą być zasadniczo zatrudniani jazdą i pracą poza garażem lub stacją, dłużej niż 46 godzin tygodniowo. Liczba godzin efektywnej pracy — nie licząc konserwacji samochodu winna wynosić 52 godzin, łącznie z pracą w garażu, przyczem jednak praca bez przerwy nie może trwać dłużej niż 12 godzin.

Napad na kasę kolejową. Sprawców aresztowano natychmiast po udaremnionym napadzie.

Ubiegłej nocy wojewódzki urząd śledczy w Łodzi został zaalarmowany zuchwałym występem kasiarzy na stacji kolejowej Radomsk.

Włamywacze dostali się, przy pomocy podrobionych kluczy, do pokoju, w którym znajduje się ogmiotrwiała kasa i przystąpili już „do pracy”, lecz jej nie ukończyli, gdyż prawdopodobnie spłoszył ich któryś z urzędników kolejowych.

Kasiarze uciekając, pozostawili bory

i raki, a nawet jakąś marynarkę i skryli się w ciemnościach nocnych.

Zarządzony natychmiast pościg nie dał wprawdzie żadnych rezultatów, jednakże policja szybko natrafiła na ślad włamywaczy, korzystając z rozmaitych notatek, znalezionych w pozostawionej przez nich marynarcę.

Sprawców nieudanego włamania już aresztowano. Są oni podejrzani o szereg występów kasiarskich w Łodzi.

Władze w tej sprawie prowadzą jeszcze dochodzenie.

Podatek obrotowy za zwrócony towar.

W ogłoszonym ostatnio orzecznictwie Najwyższego Trybunału Administracyjnego znajdujemy znowu oświetlenie szeregu problemów, posiadających wielką doniosłość dla praktyki podatkowej.

4. ZWROTY TOWARU A PODATEK OBROTOWY.

Kwestją tą Najwyższy Trybunał Administracyjny zajmował się na tle konkretnej sprawy firmy „Fabryka Wstążek”, spółka akcyjna w Łodzi. Najwyższy Trybunał uznał, iż oddanie towaru przez przedsiębiorstwo przemysłowe wierzycielowi swemu w celu umorzenia długu **JEST NABYCIEM TOWARU PRZEZ WIERZCIELA NA POCZET SWEJ PRETENSJI ZA UMÓWIONĄ CENĘ, A WIĘC TRANZAKCJA PODLEGAJĄCA PODATKOWI OBROTOWEMU.** Najwyższy Trybunał Administracyjny podkreślił w wyroku, iż transakcja taka przedstawia się również w ten sam sposób i buchalteryjnie, bowiem za daną sumę należało uznać rachunek towarowy za równoczesnym obciążeniem rachunku wierzyciela.

Wyrok ten, normujący kwestję podatku obrotowego w dziedzinie tak częstych w okresie kryzysu zwrotów towarowych na umorzenie długu, nasuwa poważne wątpliwości prawne i gospodarcze. Zwrot towaru na umorzenie długu prawnie przedstawiać się może nie jako nowa transakcja, a jako **ROZWIĄZANIE DAWNEGO STOSUNKU UMÓWNEGO.** Gospodarczo nie oznacza on powiększenia obrotu, lecz tylko przywrócenie poprzedniego stanu. **ŻYCZYĆ WYPADAŁOBY SOBIE, ABY NAJWYŻSZY TRYBUNAŁ ZAGADNIENIE TO RAZ JESZCZE ROZWAŻYŁ PRZY NADARZAJĄCEJ SIĘ OKAZJI, EWENTUALNIE W SKŁADZIE ZWIĘKSZONYM.**

II. PÓL-PROCENTOWA STAWKA OD OBROTU PRZY SPRZEDAŻY TOWARU PRZEROBIONEGO W OBCYM ZAKŁADZIE.

W styczniu bieżącego roku Najwyższy Trybunał Administracyjny rozpatrywał następujące zagadnienie. Płatnik prowadzi hurtowy handel mąką, a więc artykułem pierwszej potrzeby. Mąka ta jednak uzyskiwana była przez płatnika z przemiału zakupywanego przezeń zboża, przyczem przemiał dokonywany był w obcym młynie. Władza skarbowa zastosowała stawkę 2-procentową, twierdząc, że stawka ulgowa stosuje się tylko do obrotu mąką nabytą w stanie gotowym. Najwyższy Trybunał Admini-

stracyjny przychylił się do skargi płatnika, uważając, iż w wypadkach podobnych stosować należy stawkę pół-procentową.

III. MOTYWOWANIE DECYZYJ WYMIAROWYCH.

Ustawa o podatku przemysłowym explicite nie nakłada na komisje odwoławcze wyraźnego obowiązku umotywnienia wydanych na skutek rekursu decyzji. Tym argumentem w konkretnej sprawie broniła się przed Najwyższym Trybunałem pozwana władza skarbo- wa. Najwyższy Trybunał uznał jednak, iż według art. 88 i nast. komisja odwoławcza powinna się w uzasadnieniu swego orzeczenia rozprawić z konkretnymi zarzutami płatnika. Pozostawienie płatnika w nieświadomości motywów komisji odwoławczej uniemożliwia temu płatnikowi rozwinięcie należytej obrony przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym, gdzie obrona z natury rzeczy polegać musi na przeciwstawieniu się przesłankom motywów. Najwyż-

szy Trybunał Administracyjny skasował zaskarżoną decyzję

IV. LEGALNOŚĆ PODATKU MAJĄTKOWEGO.

Najwyższy Trybunał w końcu grudnia zajmował się kwestją legalności podatku majątkowego. Zagadnienie polega na tem czy (wobec brzmienia ustawy, iż na cele naprawy skarbu Rzplitej będzie pobrany w ciągu lat 3 od r. 1924 podatek majątkowy) legalnym jest pobieranie rat tego majątku po r. 1926. Najwyższy Trybunał ustalił, że obowiązek płatnika co do zapłaty podatku majątkowego określony został prawomocnym wymiarem; skutkiem tego o pociągnięciu płatnika do obowiązku bez podstawy prawnej mogłaby być mowa tylko wtedy, gdyby władza pozwana żądała bądź świadczeń w większym rozmiarze, bądź w terminach przyspieszonych. Płatnicy podatku majątkowego nie mogą się żalić ani na jedno, ani na drugie. Wobec tego Najwyższy Trybunał Administracyjny skargę oddalił.

Sp. Akc. Franciszek Kinderman na drodze do sanacji swego przedsiębiorstwa.

Sp. Akc. przemysł wełniany *Franciszek Kinderman* udzielił sąd okręgowy odroczenia wypłat w dniu 22 czerwca r. ub., ze względu na trudności płatnicze w jakich spółka ta znalazła się skutkiem strat spowodowanych rekwizycjami okupantów oraz wskutek ogólnej konjunktury gospodarczej, w jakich się znalazł przemysł wełniany.

Termin odroczenia wypłat dwukrotnie był przedłużany i koniec końcem ostateczny okres dziewięciomiesięcznego nadzoru upłynął w dniu 22 marca r. b. wobec czego sąd na ostatnim posiedzeniu wydziału handlowego zgodnie z wnioskiem nadzorców sądowych, postępowanie odroczenia wypłat umorzył. Ponieważ dopiero drugiej z poważniejszych firm łódzkich (mamy tu na myśli Tow. Akc. H. Freudenberg), udało się przeprowadzić sanację swych przedsiębiorstw, bez konieczności ogłoszenia sobie upadłości, sprawie tej poświęcamy kilka uwag.

Jak wynika ze sprawozdań nadzorców sądowych nad spółką akc. Fr. Kinderman, adw. Waltera Kindermana i kupca Erwina Proppe, całkowitej sanacji przedsiębiorstwa, w całem tego słowa znaczeniu, nie udało się dotychczas przeprowadzić, albowiem na przeszkodzie stanął tu przewlekły kryzys gospodarczy, którego końca w danej chwili nie można przewidzieć.

W każdym bądź razie w okresie nadzoru firma zdołała spłacić około miliona złotych swoich zobowiązań razem z należnościami uprzywilejowanymi, i składkami na rzecz Kasy Chorych.

Natomiast niezaspokojenie dotąd długów przypadających częściowo wierzycielom, niezadającym uregulowania długów w bliskiej przyszłości, jak np. akcjonarju-

szom firmy, którym należy się około 40.000 dolarów, częściowo zaś zostały rozłożone przez wierzycieli na długoterminowe spłaty.

Najwięcej spłacono zobowiązań w okresie ostatnich sześciu miesięcy, gdyż dopiero w czwartym miesiącu nadzoru stan firmy uległ znacznej poprawie przedewszystkiem dzięki sprzedaży niezabudowanych placów za sumę 216.597 fr. szwajc.

W ciągu ostatnich trzech miesięcy spółka zaciągnęła pożyczkę w 8 proc. listach zastawnych Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi w wysokości złotych 700.000, która częściowo została już zrealizowana i obrócona na zaspokojenie wierzycieli.

Część wierzycieli natomiast wyraziła swą zgodę na tymczasowe odroczenie zapłaty ich należności pod warunkiem oprocentowania przez firmę ich należności.

Obecnie największym wierzycielem firmy jest Tow. Kredyt. m. Łodzi od którego zaciągnięto wyżej omawianą pożyczkę, lecz dług ten amortyzuje się w ciągu 35 lat

Firmie *Teitelbaum i Jakubowicz*, fabryka wyrobów bawełnianych, przy ul.

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w Biurze

„WYWIAD KREDYTOWY”

Biuro Informacyjne Banków i Organizacji Gospodarczych w Łodzi. Wólczańska 17. tel. 129-30.

Rolnicy sprzedają zastawione zboże.

Bank polski dokonał ostatnio kontroli zastawów rejestrowych zboża i stwierdził, że wielu rolników **bezprawnie sprzedało zboże zastawione**, na które otrzymali kredyty.

Stan zadłużenia rolnictwa w Banku Polskim z tytułu kredytów udzielonych za pośrednictwem innych banków pod zastaw zboża wyniósł w dniu 31 marca zł. 26,256,000 na ogólną ilość kredytów

lombardowych 54,850,000 zł.

Najwyższe sumy kredytów pod rejestrowany zastaw zboża wyniosły zł. 35,617,000. Ostateczna spłata tych kredytów przypada na dzień 30 czerwca r. b.

Wobec tego faktu sprzedania zboża przez niektórych rolników wątpliwem jest, czy likwidacja tych kredytów odbędzie się w sposób gładki.

Przyjazd p. Dewey'a do Łodzi został odłożony

W DNIU DZISIEJSZYM MIAŁ PRZYBYĆ DO ŁODZI DORADCA FINANSOWY P. CHARLES DEWEY. WSKUTEK JEDNAK CHOROBY, PRZYJAZD ZOSTAŁ ODŁOŻONY I NASTĄPI, O ILE W MIĘDZYZASIE NIE ZAJDĄ INNE PRZESZKODY, W NADCHODZĄCY CZWARTEK.

GIELDY.

URZĘDOWA CEDULA GIELDY WALUTOWEJ TRANZAKCJE.

Dolary 8.90.
CZEKI.
Holandia 358.20, Londyn 43.38 i pół, Nowy Jork — cześć 8.907, Paryż 34.91, Szwajcaria 172.70, Wiedeń 125.72, Włochy 46.75, Berlin 212.85.

PAPIERY PANSYWOWE I LISTY ZASTAWNE

Inwestycyjna 123.25, dolarówka 73, 74.—, 5 proc. konwersyjna 55.10, 55.50, 5 proc. kolejowa 49.75, 8 proc. B-ku Gosp. Krajowego 94.—, 8 proc. listy zastawne T. Kr. Przem. Polskiego 81.75, 7 proc. listy zastawne dolarowe 75.—, 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 54.50, 55.25 5 proc. m. Warszawy zł. 58.25, 8 proc. m. Warszawy zł. 77.—, 78. 8 proc. m. Łodzi 69.75, 70.50 10 proc. m. Siedlec 80.—.

AKCJE:
Bank Dyskontowy 115.—, Bank Polski 165.50 Tow. Spółdz. 400.—, Bank Zarobkowy 78.50, Siła i Światło 90.—, 98.—, 92.—, Firley 35.—, Węgiel 53.50, Lilpop 25.—, Starachowice 21.—, Haberbusch 106.

Targowej 57, przedłużono po raz pierwszy termin odroczenia wypłat do dnia 28 czerwca r. b.

W sprawie firmy *Aron Birke*, tkalnica ręczna i mechaniczna w Aleksandrowie sprzedaż w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 22, na skutek prośby firmy zezwolono na otwarcie postępowania układowego z jej wierzycielami.

Jak wiemy, firmie tej udzielono odroczenia wypłat wyrokiem Sądu z dnia 28 grudnia ub. r., którego termin upłynął w dniu 28 marca r. b., jednak firma ze względu na pogorszenie się konjunktury przewidując niemożność zaspokojenia swych wierzycieli w wysokości 100 proc., przy dwukrotnym przedłużeniu terminu nadzoru, zwróciła się do sądu o wyrażenie zgody na wejście z wierzycielami na drogę propozycji układowych.

Jako propozycje układowe ofiarowała zmniejszenie wszystkich należności, równomiernie o 30 proc. t. j. do sumy 70 proc., z jednoczesnym rozłożeniem spłaty należności na raty kwartalne w terminie nie dłuższym jak dwa lata, z których pierwsza rata ma być zapłaconą w trzy miesiące, licząc od dnia zatwierdzenia układu.

Na podstawie tej decyzji, wierzyciele o ile w przyszłości wyrażą swoją zgodę w wysokości przynajmniej dwóch trzecich ogólnej liczby wierzycieli, będzie zawarty układ, który następnie będzie zatwierdzony przez sąd.

Poza tem w dniu wczorajszym wpłynęło nowe podanie o odroczenie wypłat od firmy „*Aron Mendelson i Syn*”, wyrob i sprzedaż konfekcji damskiej i dziecięcej przy Placu Wolności nr. 7. W podaniu tem firma jako trudności płatnicze swego przedsiębiorstwa wyliczyła kryzys gospodarczy oraz niewypłacalność swych odbiorców, których weksli zmuszona była w y k u p i ć na sumę około 50.000 zł.

Bilans firmy na dzień 31 marca zamyka się sumą 186.935 zł. z czego po stronie passywów należności wierzycieli wynoszące około 140.000 zł., znajdująca całkowite pokrycie w pozycji aktywów, a mianowicie w towarach i konfekcji na tę samą sumę. Oprócz tego w aktywach pozycja kasy, weksli, dłużników, maszyn oraz protestów obliczonych na 50 proc. wynosił mniej więcej 36.000 zł. Nadwyżka aktywów nad passywami wynosiła zł. 43.664.

Ścieki uliczne

będą skasowane w Łodzi.

Jak się dowiadujemy, w związku z zamierzeniem magistratu skasowania rynsztoków na szeregu ulic starostwo grodzkie zaprosiło na dziś przedstawicieli wszystkich zrzeszeń właścicieli nieruchomości w Łodzi. Na konferencji tej omówiona zostanie sprawa częściowego przyłączenia do kanalizacji wszystkich nieruchomości, leżących na ulicach, które otrzymają ulepszone bruki i na których skasowane będą rynsztoki.

Starostwo grodzkie zamierza przeprowadzić na tych ulicach w ten sam sposób częściową kanalizację domów, w jaki przeprowadzono w ub. roku na ulicy Piotrkowskiej, t. zn. w ciągu roku bieżącego przyłączona zostanie do kanalizacji tylko część bramy i wylot na ulicę, a w przyszłym roku wszyscy właściciele domów będą zobowiązani przeprowadzić prace kanalizacyjne wewnątrz domów.

Kat nie płaci,

bo... w Polsce nikogo nie wieszają.

Z Warszawy donoszą:

Obecny kryzys gospodarczy dotknął również... kata Maciejewskiego.

Jako wykonawca wyroków śmierci, w myśl tradycji, winien nosić podczas egzekucji frak, cylinder i zawsze nowe, białe rękawiczki.

P. Maciejewski kupił w sklepie Jawer bauma na Nalewkach w Warszawie aż dwanaście tuzinów rękawiczek, bo to w hurcie taniej.

Wystawił weksel na 120 złotych, płatny 15 marca.

Ponieważ ostatnio p. Maciejewski stale odczuwa brak zarobków z powodu wyjątkowo rzadkich wyroków egzekucyjnych, więc weksla nie wykupił i został sporządzony protest.

Nieście pomoc najbiedniejszym!

Z Drwiska-Doeringowa (Poznań).

Co to są ogrody działkowe.

Nazwa ta dla szerszego ogółu niewiele mówi. A jednak piękna idea ogrodów działkowych jednoczy w sobie tak dużo cech dodatnich, że warto doprawdy nią się zainteresować. I tem więcej teraz, kiedy każdy — dziecko, młody, czy stary — z utęsknieniem wyczekuje życiodajnego powiewu zbliżającej się wiosny. Na widok budzącego się do życia listeczka czy źdźbła trawy, uśmiech zakwita na najbardziej nawet smutnych ustach.

Otóż ta zbliżająca się, upragniona wiosna ma tak bardzo wiele wspólnego z **ogrodami działkowymi**.

Co to są ogrody działkowe?

Ogrodem działkowym nazywa się obszar ziemi, położony w warunkach zdrowotnych w obrębie lub poblizu miasta, nadający się do uprawy jarzyn i owoców, zaopatrzonej w niezbędne urządzenia rolne i kulturalne, podzielone na parcelki, czyli działki od 300—500 m. kw., które się wydzierżawia obywatelom miasta za bardzo minimalną opłatą.

Inicjatorem ogrodów działkowych, które pierwsze powstały w Niemczech, był lekarz lipski, dr. Schreiber. Z jego inicjatywy w roku 1864 w Lipsku założyl dyrektor szkoły dr. Hauschild małe ogródki dziecięce, czyli zagonki, służące do rozwijania umiłowania natury i odciągania dzieci od zgubnych wpływów ulicy.

Wkrótce powyższa idea znalazła tak dużo zwolenników pomiędzy starszymi że zaczęły powstawać coraz liczniejsze kolonie ogródków a akcja, począwszy coraz intensywniej się rozwijać, doszła do imponujących rozmiarów.

W Polsce idea ogrodów działkowych jest stosunkowo młoda. W miastach byłego zaboru austriackiego ogrodów działkowych niema. W b. zaborze rosyjskim, prócz Warszawy, która posiada jedynie towarzystwo ogrodów robotniczych i towarzystwo ogrodów rodzinnych, takie miasta, jak Lublin, Radom, Łódź — ogrodów działkowych wcale nie posiadają.

Żyrant nie odpowiada za weksel niezaprotestowany we właściwym czasie.

W roku 1913, w Moskwie, znany kupiec łódzki, pan T. otrzymał jako pokrycie należności za towar od pewnej firmy rosyjskiej weksel na bardzo poważną sumę i z kolei przekazał go dalej jednemu z banków berlińskich, z którym pozostawał w stosunkach handlowych.

Weksel ten przechodził dziwne koleje losu. Jeszcze przed wojną bank berliński złożył go, celem uzyskania kredytu w Banku Francuskim w Paryżu.

W czasie wojny weksel ten pozostał w Banku Francuskim. Po zawarciu pokoju, na mocy traktatu wersalskiego przeszedł na własność państwa francuskiego.

Termin płatności tego weksla oczywiście dawno minął. Wobec tego Rzeczpospolita francuska, po stwierdzeniu, że pan T. zamieszkuje jeszcze w Łodzi, wystąpiła do sądu okręgowego w Łodzi z żądaniem zasądzenia od niego, jako od żyranta, należności.

Na sprawie pan T. oświadczył jednak że nie zapłaci należności, gdyż zgodnie z wymogami prawa, odpowiedzialność jego, wobec niezaprotestowanego we właściwym czasie weksla, ustala.

Po sprawdzeniu okazało się, że weksel, znajdujący się w posiadaniu państwa francuskiego rzeczywiście nie został zaprotestowany we właściwym czasie.

Rzecznik francuskiego banku państwa tłumaczył jednak, że nastąpiło to na skutek siły wyższej, wojny światowej i rewolucji bolszewickiej w Rosji. Ponieważ więc stało się to z przyczyn niezależnych od posiadacza weksla, żyrant powinien ponosić odpowiedzialność za swój podpis.

Sąd jednak stanął na stanowisku prawnym, orzekając że żyrant nie ma obowiązku płacenia za weksel, ponieważ już po zakończeniu wojny, a więc po ustaniu siły wyższej formalności zaprotestowa-

nia weksla w Polsce mogły być, a nie że stały dokonane.

Rzeczpospolita francuska wniosła przeciwko panu T. skargę do sądu apela cyjnego który podzielił jednak wywody sądu okręgowego w Łodzi, a z kolei w dniu wczorajszym ciekawą tę sprawę rozpoznał Sąd Najwyższy.

Sąd Najwyższy wyjaśnił w swem orzeczeniu, że niema obowiązku płacenia za żyro, w wypadku niezaprotestowania weksla we właściwym czasie. Dochodzi nie roszczenia o należność wekslową mogłoby mieć tylko miejsce w wypadku, gdyby weksel ten, płatny na terytorjum Rosji sowieckiej przed datą 7 listopada 1927 roku przeszedł w posiadanie obywateli polskich. Tylko ten wyjątek przewiduje odnośne rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w takiej sprawie. I ostatecznie Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że pan T. nie jest obowiązany zapłacić za weksel znajdujący się w posiadaniu skarbu państwa republiki francuskiej. i.

Z EKRANU

Mowę Polską

ŁÓDŹ

PORAZ PIERWSZY

USŁYSZY

W KINIE DŹWIĘKOWEM

„SPLENDID”

Czyż nie wpływa ona dodatnio i uszlachetniająco na psychikę człowieka?

A w przeciwieństwie do innych niewybrednych miejskich rozrywek: zadymionych kawiarni, szynków, pełnych pijatyki — nie jestże ona prawdziwym dobrodziejstwem? Praca w ogródku działkowym przyczynia się też w dużej mierze do wyrabiania szlachetnego współzawodnictwa, poszanowania cudzej własności, doceniania trudów pracy i t. p.

Ogromnie doniosłe znaczenie mają ogrody działkowe dla rozwoju fizycznej i młodzieży. Oprócz pracy na świeżem powietrzu (dzieci pomagają najczęściej rodzicom na zagonkach), zorganizowane zostały na terenach ogrodów działkowych, t. zw. półkolonie wakacyjne (letnie). Młodzież i dzieci, należące do półkolonii, mają możliwość spędzania nieomal całego dnia letniego na boiskach, gdzie odbywają się wspólne zabawy, ćwiczenia gimnastyczne, czy pod dozorem wykwalifikowanych ochraniarek. Tutaj też dzieci otrzymują jako dożywienie darmo drugie śniadanie, względnie podwieczorek pod postacią mleka, kakao i bułeczek.

Mówiąc powyżej o korzyściach osiągniętych z ogrodów działkowych z punktu widzenia zdrowotnego, wychowawczego i moralnego — nie można pominąć stanowiska: piękna i estetyki. Każda bodaj najbardziej ograniczona istotka ludzka odczuwa chwilami tęsknotę za pięknem. Wszystko to, co składa się na przeciętną nazwę piękna życia, czyli kulturalne rozrywki, jak: koncert, teatr, galeria obrazów, muzea — są dostępne po większej części dla tak zwanych wybrańców losu, czyli ludzi zamożnych. Gdzież mają szukać harmonii, piękna, estetyki, szlachetnych wzruszeń i odczuwania się od szarzyzny życia całe te rzesze pasierbów losu? Czyż nie zastąpi im wówczas w pewnej mierze ich własna mała działka. Oto patrzy i zachwyca się przepięknym barw kwitnących kwiatów, raduje się bujnością własnoręcznie wyhodowanych owoców, ucho łowi melodyjny świergot ptasząt, dusza rozjaśnia się na widok zdrowej, szczerboczącej dzieciury, opalającej się w słońcu. Ile jasności i pogody! Ile radości i słońca! Czyż nie jest to wszystko złotym pomo-

Dzisiaj i dni następnych.

Najbardziej współczesny film słynnej wytwórni Metro-Goldwyn-Mayer

Kobiety nie do małżeństwa

Wielki dramat, będący bolesną satyrą na nasze rozstrzępione i holdujące zasadom wolnej miłości młode pokolenie. Tragedia młodych serc dziewczęcych, które po dancinгах i garconierach złotych młodzieńców szukają ucieczki dla swego żywiołowego temperamentu.

W rolach gł.: fascynujący zespół Ioan Crawford, Anita Page i Nils Asther.

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyrykcją A. Czudnowskiego. Początek seansów o g. 4 po poł. w sob. i niedz. o g. 12 w pol. ostatniego o g. 10 wiecz. Ceny miejsc na I seans od 1 zł. w sob. i niedz. od g. 12 do 3 po poł. wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł.

Echa posiedzenia

pabjanickiej rady miejskiej.

W związku ze sprawozdaniem z posiedzenia pabjanickiej rady miejskiej przesłaliśmy, o zaznaczeniu, że protokół lustracyjny województwa przyjęty był przez radę miejską m. Pabjanic w obecności tylko 15 członków wraz z członkami magistratu, podczas gdy quorum wynosi 17 członków. Przedstawiciel opozycji, przemawiając z trybuny ra dzieckiej, proponował odesłanie protokołu do komisji finansowo-budżetowej łącznie z komisją rewizyjną, opuścił zaś posiedzenie z powodu braku quorum. Opozycja, wedle zapowiedzi, zgłosi sprzeciw, z powodu uchwały rady miejskiej, do władz nadzorczych.

Wszystko wyżej powiedziane o ogrodach działkowych przedstawia tylko pobieżny szkic; dużo więcej i nieporównanie szczegółowiej możnaby o tem powiedzieć — z braku jednak miejsca porzucamy na kilku jeszcze szczegółach, które poinformują interesujących się powyższą ideą o genezie i rozwoju Związku Towarzystw Ogrodów Działkowych Tow. z. Rzeczypospolitej Polskiej.

W dniu 3 lipca 1927 roku, dzięki inicjatywie kilku wybitnych jednostek na polu społecznym w Poznaniu wszystkie T-wa Ogr. Działk. zorganizowały się w jeden wspólny Związek z siedzibą w Poznaniu. Zadaniem Związku jest: szerzyć propagandę w odpowiednim kierunku, służyć odpowiednimi instrukcjami, zakładać na terenach miast, gdzie dotąd nie było, ogrody działkowe i t. p. Akcja krewienia Ogrodów Działkowych, jako placówka wybitnie społeczna, uzyskała tak moralnie, jak materialnie poparcie ze strony ministerstwa pracy i opieki społecznej.

Powracając do Związku T-wa Ogrodów Działkowych w Polsce, przyznać należy, iż akcja rozwija się w coraz szybszym i owocniejszym tempie i to nie tylko w siedzibie swej w Poznaniu, ale również wykazuje bardzo ożywiony ruch w tej dziedzinie b. Królestwo Kongresowe i Małopolska — zyskując wciąż nowych zwolenników dla swej pięknej idei. Obecna liczba członków wynosi: 32 Towarzystwa Ogr. Działk. 14 miast; 27 Instytucji kas chorych; 1 spółdzielnia budowlana i 8 osób prywatnych. Instruktorjat Związku stale czynny mieści się przy dyrekcji ogr. miejskich w nowej palmarni, Park Wilsona, w Poznaniu. Związek również posiada swój organ Informacyjno-fachowy, jedyny w Polsce, czasopismo: „Ogrodnik Działkowy”, służący informacjami o postępie akcji i ruchu w Związku i udzielający fachowych wskazówek działkowcom. Nabyć można w Instruktorjacie Związku.

Obyśmy jaknajprędzej w Polsce w dziedzinie ogrodów działkowych dorównać mogli poziomowi innych państw zachodnich!

Sport.

Czwórmecz ping-pongowy z udziałem Hasmonei.

Podczas świąt Wielkanocnych odbyły się w Warszawie czwórmecz ping-pongowy w którym weźmie udział łódzka Hasmona, krakowski zespół Orlecia Z warszawskich zespołów Z. A. S. S. i Y. M. C. A. Mistrz Łodzi wyjedzie w najsilniejszym składzie.

Przed szosowemi mistrzostwami kolarskimi.

Szosowe mistrzostwa Polski, które miały się odbyć początkowo na Śląsku zostały obecnie ostatecznie przydzielone Krakowowi. Przygotowania w toku. Bieg odbędzie się na idealnej szosie Kraków — Ojców — Katowice — Kraków. Inicjatywa biegu spoczywa w ręku II. Kurjera Krakowskiego. Organizacja mistrzostw zajmuje się Okręgowy Krakowski Związek Kolarski.

Nagroda ministerstwa spraw zagranicznych.

Minister spraw zagranicznych ofiarował nagrodę dla klubów polskich reprezentujących godnie Polskę zagranicą. Obecnie ukazał się regulamin tej nagrody.

Geyer — Zjednoczone. Niedzielny mecz piłkarski.

Kierownictwo kl. sportowego Geyera rozgrywając co tydzień mecze piłkarskie w celu zaprowadzenia się przed mistrzostwami C klasy wybrało sobie na nadchodzącą niedzielę silnego przeciwnika beniaminka B klasy Zjednoczone. Spotkanie zapowiada się zajmujące, gdyż Geyer znajdując się w formie będzie groźnym przeciwnikiem dla Zjednoczonego. Mecz odbędzie się w niedzielę o godzinie trzeciej po południu na boisku przy ul. Wodnej. Przedmecz rozegrają Zjednoczone II i Turyści II.

Spotkanie towarzyskie klubów fabrycznych.

W sobotę o godzinie 3.30 odbędzie się na boisku Widzowskiej Manufaktury towarzyskie spotkanie piłkarskie dwóch klubów fabrycznych. Grać będzie Widzowska Manufaktura z I. K. Poznańskim. Jest to tegoroczne pierwsze spotkanie towarzyskie zespołów fabrycznych przed meczami o tytuł mistrza klubów fabrycznych.

Rewanż bokserki Krusche Ender — Geyer.

Jak się dowiadujemy w niedzielę dn. 13 kwietnia odbędzie się w sali Geyera rewanżowe spotkanie bokserkie między drużynami pugilatorskimi Kr. Endera i Geyera. Rewanż odbędzie się w sześciu wagach.

Reprezentacja bokserka Łodzi znów osłabiona.

Jak już podawaliśmy reprezentacja bokserka Łodzi została osłabiona przez wycofanie z niej Sewerynaka, którego władze wojskowe na czas mistrzostw nie chcą zwolnić oraz z powodu choroby Garnarka. Jak się obecnie dowiadujemy reprezentant wagi średniej Stahl również nie będzie mógł wyjechać na mistrzostwa Polski, gdyż odbywa on służbę wojskową i również nie może otrzymać urlopu. Miał tego wyjedzie najprawdopodobniej Trzonek. Jak widać dzięki władzom wojskowym reprezentacja bokserka Łodzi zostanie znacznie osłabiona.

„HAZOMIR”

Al, Kościuszki nr. 21.

W piątek, dnia 4, sobota dnia 5, niedziela 6-go kwietnia o godz. 9 wiecz. odegrana będzie poraz 12, 13 i 14-ty przez „Zyd Studio Teatralne” tow. Hazomir

„KOPACZE ZŁOTA” (Skarb)

Komedja w 4 akt. Szaloma Alejchem. Reż.: I. Moszkowicz. — Dek. i Kostjmy V. Braun. — Muz. H. Kon. — Rytmika i tańce Iza Harari. — Ilustracja muzyc. cel. ork. Hazomir.

Zmiany personalne w D.O.K. IV.

Przeniesienia i nominacje podane w Dzienniku Personalnym M. S. Wojsk.

Ostatni numer Dziennika Personalnego MS. Wojsk przyniósł następujące zmiany na terenie Łodzi.

Ze sztabu DOK 4 zostali przeniesieni major Ptasznik Władysław do 37 pp., major Styrczula Stanisław do 74 pp. kap. Zwoliński Antoni do 31 pp. kap. Wiskont Jan do 31 pp. kap. Motylewicz Jan do 4 dyonu żandarmerji.

Do sztabu DOK 4 zostali przydzieleni pułk. Piasecki Wojciech na stanowisko inspektora poborowego, kap. Bukowiecki Wacław z 31 pp. Makowski Tadeusz z 31 pp., kap. Hrehorowicz Eustachy z 28 pp. kap. Michalewski Władysław z 28 pp., kap. Tabiszawski Adam z 4 pap, kap. Skulski Jan z 5 pap, kap. Makulec Szczepan z 7 pap, kap. Wojtulewski Leonard z 26 pap, kap. Dyńko Tadeusz z 11 pap. rtm. Sakowicz Bolesław z 21 p. ul. rtm. Czysznice Edward z 23 p. ul.

Dowódca 4 dyonu samochodowego pułk. Rzeszowski Aleksander został przeniesiony do MSWojsk. na stanowisko szefa wydz. samochodów.

Do PKU Łódź m. 1 został przydzielony podpułk. Sobolewski Franciszek na stanowisko komendanta oraz major Fill Stanisław. Do PKU — Łódź m. II przydzielono majora Brockhausena Zygmunta.

Komendantem PKU Piotrków został mianowany major Korzański Ryszard, zaś PKU Końskie major Stopa Józef. Rejonowym inspektorem koni w Sieradzu został mianowany mjr. May Karol z 7 p. s. konnych.

Zwyrodniały ojciec

demoralizował i zgwałcił 11-letnią córeczkę.

Policja otrzymała meldunek o ohydnych pieszczotach, gdy tylko, oczywiście, żony nie było w domu.

W nocy do posterunkowego, przechodzącego ulicą Rokicińską zbliżyła się Bronisława Bartoszkowa (Rokicińska 11), oświadczając mu, iż prowadzi swą 12-letnią córkę Marysię do komisariatu, gdyż

ojciec grozi, że ją zamorduje. Policjant udał się z matką i córką do znajdującego się w pobliżu komisariatu, gdzie natychmiast odbyło się przesłuchanie.

Bartoszkowa opowiedziała wówczas o swych potwornych stosunkach domowych.

Już przed rokiem, gdy jej córeczka liczyła zaledwie 11 lat, B. kilkakrotnie zauważyła, że

maż demoralizuje dziewczynkę. Chcąc się przekonać, jak się maż zachowuje z Marysią w czasie jej nieobecności, pewnego dnia ukryła się w szafie i przez szparę

urząca gorszącą scenę. Nie mogąc patrzeć na ohydne czyny męża, w pewnej chwili wyskoczyła z ukrycia. Bartoszek, zaskoczony jej zjawieniem się, dał już pokój dziewczynce i zaprzysiął żonie, że

już nigdy się do córki nie zbliży. Nie spełnił jednak przyrzeczenia.

W tydzień później, zachowując już wszelkie środki ostrożności, znów począł napastować dziewczynkę.

Gdy Marysia nie chciała mu być uległą, zwyrodniały ojciec zagroził jej, że ją zabię, jeśli piśnie słówko matce lub kiedykolwiek mu się przeciwstawi.

Nieszczęsna dziewczynka przyrzekła mu wówczas, że będzie już milczała.

Od tego czasu Bartoszek stale zmuszał córeczkę do rozmaitych perwersyj-

nych pieszczot, gdy tylko, oczywiście, żony nie było w domu.

Marysia, teroryzowana przez ojca, przez cały rok ani razu nie poskarżyła się matce.

Gdy jednak pewnego wieczoru pozostała z nią wreszcie sama w mieszkaniu opowiedziała o swych strasznych przeżyciach.

W trakcie tej rozmowy nadszedł Bartoszek.

Domyśliwszy się, że córka go zdradziła, rzucił się na nią i

począł ją bić w nieludzki sposób. Bartoszkowa zdołała mu jednak wydrzeć z rąk nieszczęsna dziewczynkę i pobięła z nią natychmiast do komisariatu.

Policja, opierając się na powyższych zeznaniach, jeszcze w nocy aresztowała Bartoszkę.

W dniu wczorajszym stanął on przed sądem okręgowym, który sprawę tę rozwał przy drzwiach zamkniętych pod przewodnictwem sędziego Arnolda w asyście sędziów Jesionowskiego i Zabińskiego.

Oskarżał prokurator Kowalski. Sąd skazał Bartoszkę na rok więzienia

das.

Wyjeżdżamy na inkaso

w Poznańskie, na Pomorze i Gdańsk.

z weksli protestowanych, klauzul, wyroków i otwartych długów. Przyjmujemy zlecenia do 10 kwietnia r. b. Pierwszorzędne referencje i gwarancja.

BIURO WINDYKACYJNE „POLJUS”
Łódź, Piotrkowska 34, tel. 160-25

Eksplzja gazu w podziemiach N. Jorku.

Nowy Jork, 3 kwietnia. (Telgram własny „Republiki”).

W znajdujących się w podziemiach dzielnicy Broadway zbiornikach gazu miała miejsce niezwykle silna eksplozja, w wyniku której 7 przewodów gazowych zostało kompletnie zniszczonych.

Wybuch gazu był tak silny, iż chodnik oraz jezdnia ulicy, będącej terenem katastrofy, zostały na bardzo znacznej przestrzeni zupełnie zerwane, oraz rozbite zostały wszystkie szyby okienne.

Na skutek wypadku jeden policjant został ranny oraz padły trupem 3 konie. Natychmiast dokonano ewakuacji wszystkich biur, znajdujących się na zagrożonym terenie w obawie przed dalszemi wybuchami.

Palace.

Truciciel.

Od dłuższego czasu zapowiadany i z niecierpliwością oczekiwany gigantyczny film z dwoma asami ekranu, Konradem Veidtem i wiośnianą Mary Philbin ukazał się wreszcie na ekranie kinoteatru „Palace”. Ujrzelśmy arcydzieło w pełnym tego słowa znaczeniu. Wzrastająca coraz bardziej sława nawiększego tragika - artysty naszych czasów, Konrada Veidta, znalazła w obrazie „Truciciel” pełny wyraz geniuszu. Wielki artysta pokazał nam niedoścignioną grę, pełną najwyższego napięcia, doprowadzoną do szczytu sztuki.

Konrad Veidt stworzył kreację istotnie niezwykłą. Szczególnie w scenie, gdy przed swemi żarczynami z wiośnianą Mary Philbin, dowiódł się nagle, że serce jego ukochanej należy do innego, gdy obserwuje, jak rywal tuli jego idealną w ramionach, kunszt gry Veidta doprowadzony został do szczytu naturalizmu.

Akcja filmu otrzymała wspaniałą oprawę. Pod względem technicznym i dekoracyjnym, jest to jeden z najbogatszych filmów najnowszej produkcji. Takiej przepysznej wystawy nie widzieliśmy już dawno „Truciciel” — kroczy na czołwiem miejsca w galerji najświetniejszych filmów świata. Nic dziwnego zresztą — daje tyle emocji, tyle prawdziwego wzruszenia, że widz opuszcza teatr jak oczarowany

ZEBRANIA „ZARZEWIAKÓW”

Komitet organizacyjny stowarzyszenia „Zarzewiaków” w Łodzi zwołuje pierwsze zebranie b. Zarzewiaków w dniu 7-go kwietnia 1930 r. (poniedziałek) od godz. 20-ej w Kasyńce Oficerskiej przy ul. Zielonej nr. 20.

Wszyscy członkowie b. organizacji młodzieży niepodległościowej „Zarzewie” i drużyn strzeleckich wzywani są do wzięcia gremjalnego udziału w tem pierwszym zebraniu. „Zarzewiaków” w Łodzi i do zarejestrowania się u następujących koleżanek i kolegów B. Fichna, ul. c. Piotrkowska 67, Maria Pflafrowa i Seweryn Pflafer, ul. Orla 23, dyr. Kukulak, ul. Wólczarska 149 lub Bank Spółek Zarobkowych, Prof. Lorentz, Miejskie Gimnazjum, ul. Sienkiewicza 46, mjr. Sidorski, 28 p. Strzel. Kan., koł. Lutomski Wólczarska 159, por. Woskowicz, Zachodnia 21

SĄD PUBLICZNY NAD FILMEM DŹWIĘKOWYM

W nadchodzącą niedzielę, dnia 6-go kwietnia o godz. 12-ej w południe odbędzie się w sali Teatru Kameralnego (Gmach Grand Hotelu, Traugutta 1) sensoryjny sąd publiczny nad filmem dźwiękowym.

W ciekawym tym procesie sądowym głos zabiorą przedstawiciele świata nauki, teatru filmu, literatury, muzyki, malarstwa i prasy. M. inn. przemawiać będą: E. Bodo, art. film. i teatr, H. Buczyńska, art. dram., dr. J. Ronard Bujanski, kier. lit. Teatru Miejskiego, dyr. Bolesław Gorczyński, red. M. Jagoszewski, poeta Świątopełk Karpiski, art. mal., K. Mackiewicz, dyr. J. Maszycki, red. St. Rachalewski, red. W. Wagner, red. G. Wassercug, M. Znicz, art. dram.

Filmu dźwiękowego bronić będzie: Stanisław Felix Oskarżają: Karol Ford i Wacław Scibor. Słowo wstępne wypowie Stefan Epstein (Steepe)

Publiczność — ława przysięgłych. W związku z projektowaną zamianą kinoteatrów łódzkich na „dźwiękowe ekrany” temat powyższy stał się zagadnieniem niezwykle aktualnym ze względów artystycznych, kulturalnych i społecznych.

Ceny miejsc najniższe (od 1 zł). Bilety do nabycia w kulierni Gostomskiego, Piotrkowska 76, tel. 213-25.

Giędy zbożowe

Warszawa, 3 kwietnia.
Zyto Standart 696 gr.-1 (118,5 funta HS) 21,75 — 23 Pšenica 37 — 38, Owies i. dnolity 18 — 19, Jęczmień na kaszę 21,50 — 22,50, Jęczmień browarniany 23,50 — 25, Groch polny 27 — 29, Mąka pszena luksusowa 70 — 73, Mąka pszena 0000 60 — 63, Mąka żytnia pę. przepis 37 — 38, Otręby pszenne schale 16 — 17, Otręby pszenne średnie 14 — 15, Otręby żytnie 11 — 11,50, Kuchy lniane 33 — 34, Kuchy rzepakowe 23 — 24, Obroty małe. Uspokobienie mocniej/sze.

Lwów, 3 kwietnia.
Pšenica krajowa dworska 38,50 — 39,50, Pšenica krajowa zbiorowa 35,50 — 36,50, Zyto małopolskie 20 — 20,50, Jęczmień małopolski brow. 19,25 19,75, Owies małopolski 17 — 17,50, Mąka pszena 50 proc. 63 — 64, Mąka żytnia 65 proc. 35 — 36, Otręby żytnie 9,75 — 10,25.

MIKOŁAJ RIMSKI

dlatego . . . . . że Cię . . . . .
Właśnie dlatego . . . . . kocham . . . . .
zresztą . . . . . i . . . . .
wkrótce . . . . . w Lunie

ELZA TEMARY.

25 rocznica strajku szkolnego będzie uroczystie obchodzona w Łodzi.

Komitet Obchodu 25-iej rocznicy strajku politycznego młodzieży szkolnej w Łodzi niniejszym podaje do wiadomości publicznej szczegółowy program obchodu:

5 kwietnia 1930 roku.

Godz. 18-ta zjazd uczestników strajku szkolnego w 1905 roku w sali Gimnazjum imienia „Piłsudskiego“ ul. Sienkiewicza nr. 46.

Godz. 21-sza zebranie towarzyskie i wspólna kolacja.

6 kwietnia 1930 roku.

Godz. 10-ta rano nabożeństwo w kościele św. Krzyża.

Godz. 11-ta odsłonięcie tablicy pamiątkowej w Gimnazjum imienia „Piłsudskiego“.

Godz. 12-ta odsłonięcie tablicy pamiątkowej w szkole Zgromadzenia Kupców ul. Narutowicza nr. 68.

Godz. 13-ta odsłonięcie tablicy pamiątkowej w szkole Włókienniczej ul. Zeromskiego nr. 115.

Godz. 15-ta m. 30 odsłonięcie tablicy pamiątkowej w Gimnazjum Żeńskim im. Szczanieckiej ul. Pomorska nr. 14.

Godz. 16-ta Akademia w sali Rady Miejskiej ul. Pomorska nr. 16.

Komitet prosi kolegów, do których z jakiegokolwiek przyczyn zaproszenia nie doszły, o zgłaszanie się w dniu obchodu do Sekretariatu Zjazdu w Gimnazjum imienia „Piłsudskiego“ ul. Sienkiewicza nr. 46.

Doktor P. Klinger

choroby weneryczne, skórne i włosów
ANDRZEJA 2. TEL. 132-28.
Leczenie lampą kwarcową, analizy krwi i wydzielin. Przyjmuje codziennie od 11-1 i od 6-8 w. w niedziele i święta od 10 do 12. Oddzielna poczekalnia dla pań.
Od 1-2 w. Lecznicy (Piotrkowska 62)

KINO - TEATR
„SŁOŃCE“
- Napiórkowski 28 -
Dzisiaj i dni następnych.
BOGINI POKUS
Niezwykłe przygody Amerykanki na Olimpie. Rekordowy program śmiechu First National.
W rolach gł.:
Charlie MURRAY, Thelma Todd i JOE BONOMO.
Nas epy program **„PRZEDWIOŚNIE“**
Pocz. seansów w dn. pow. o g. 5-ej 7-ej i 9-ej w sob. o g. 3-ej w niedzielę i święta o g. 1. W niedzielę na 1 seans wszyst. miejsc po 40 gr.:
Dojazd tramwajami Nr. 3 i 4

„Czystość“
Piotrkowska 44, telefon 167-45
przyjmuje cyklonowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb. Odkurzanie elektryczne.

LECZNICA
LEKARZY SPECJALISTÓW I GABINET DENTYSTYCZNY PRZY GÓRNYM RYNKU
Piotrkowska 294, tel. 122-89
(przy przystanku tramw. pabjanickich)
Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz. w niedziele i święta do 2-ej po poł.
Wszystkie specjalności i dentystyka. Kąpiele świetlne, lampy kwarcowe, elektryzacja. Roentgen. szczerzenia, analizy (mocz, krew, płwocm, wydzielin itd.). Operacje, opatrunki.
Wizyty na miasto. Porada 4 zł.
Porada dentystyczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych
3 złote.

PORADNIA wenerologiczna
Lekarzy-specjalistów
Zawadzka 1.
Czynna od 8 rano do 9 wieczór.
Od 11-12 i 2-3 przyjmie lekarz-kobieta
W niedziele i święta od 9-2 pp.
Leczenie chorób:
Wenerycznych, moczopielowych i skórnych.
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i trype
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet światło-leczniczy
Kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla kobiet.
Porada 3 złote.

Zdolna biuralistka
biegle pisząca na maszynie poszukuje odpowiedniej posady, może być również na pół dnia.
Oferty sub „Młoda“.

WSZELKI BÓL GŁOWY
UWAŻAJ
PROZEK OD BÓLU GŁOWY
DŁA POMOCY
ZNAKOMICIE **„SOWA“**
Apteka ST. HAMBURGA i S-ka
Główna 50, tel. 218-61.
ZARZĄD ODDZIAŁU ŁÓDZKIEGO POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA

podaje do wiadomości że dnia 10-go kwietnia r. b. o godz. 8 wieczorem w lokalu sali „Giełdy“ (Łódź, ul. Piotrkowska 96), odbędzie się walne zebranie członków na które uprzejmie prosimy o jak najliczniejsze przybycie.
Porządek obrad następujący:
1. odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania
2. Sprawozdanie roczne.
3. Sprawozdanie postępu budowy szpitala P C K w Łodzi
4. Bilans za rok 1929 i preliminarz budżetowy na rok 1930/31.
5) Odczytanie protokołu komisji rewidzycznej
6. Uzupelnienie składu osobowego Zarządu Oddziału.
7. Wolne wnioski
ZARZĄD.

OGŁOSZENIE
Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 29 marca 1930 roku zaocześnie postanowił:
1) ogłosić upadłość handlową (firmie) Mikołajowi Ostaszyńskiemu,
2) chwilę otwarcia upadłości oznaczyć na dzień 15 stycznia 1930 r. tymczasowo,
3) zamianować Sędzią Komisarzem Sędziego Handlowego Władysława Gordowskiego, a kuratorem apl. adw. Bernarda Bruzda,
4) upadłego Mikołaja Ostaszyńskiego oddać pod dozór policji,
5) nakazać opieczętowanie ruchomości i rzeczy upadłego, gdziekolwiek się one znajdują,
6) wyrok opatrzyć rygiorem tymczasowej wykonalności.
Za zgodności:
Kurator masy upadłości
apl. adw. **BERNARD BRUZDA.**

Na mocy art 476 i 478 K H wzywam wierzycieli powyższej upadłości, aby w dniu 14-go kwietnia 1930 roku, o godz. 12-ej stawili się w Sądzie Okręgowym w Łodzi, w Wydziale Handlowym, przy ul. Stefana Zeromskiego nr. 115, pokój 64, osobiście lub przez pełnomocników, z dowodami, usprawiedliwiającymi ich wierzytelności, w celu wysłuchania sprawozdania kuratora masy upadłości i wyboru kandydatów na syndyka tymczasowych.
Sędzia Komisarz
Sędzia Handlowy
(-) **WŁADYSŁAW GORDOWSKI.**

Dr. Druubin przyjmuje od 10-12
w Klinice 6-go Sierpnia 15/17
tel. 153-10
PRZYCHODZĄCYCH CHORYCH
CENY LECZNIC.
Przy Klinice **została uruchomiona**
II KLASA na porody i operacje.

Mebli
Specjalnie luksusowych, sypanych pokoi po konkurencyjnych cenach i na dogodnych warunkach do nabycia
Zakład meblowy Piotrkowska 44
w podwórzu
A. Karkut

OGŁOSZENIE.
Syndyk tymczasowy masy upadłości J. W. Gastfreunda na mocy art 512 K H podaje do wiadomości wierzycieli upadłości, że decyzją Sądu z dnia 29 marca 1930 r. został wyznaczony nowy dwutygodniowy ostateczny termin sprawdzania wierzytelności.
Sprawdzenie odbędzie się w dniu 15 kwietnia 1930 r. o godz. 12 w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym przy ul. Zeromskiego nr. 115 pokój nr. 57.
Wierzyciele, którzy do tego terminu nie zgłoszą swych pretensji ulegną skutkom, przewidzianym w art 512 K H.
Syndyk tymczasowy
apl. adw. **ZYGMUNT ALBRECHT**
Łódź, ul. Zeromskiego 77/79 tel 186-96

Do akt nr 486 1930 r.
OGŁOSZENIE
Komornik 10 rewiru Sądu Grodzkiego w Łodzi, **STANISŁAW STOP-CZYŃSKI**, zamieszkały w Łodzi przy ul. 11-go Listopada nr. 51, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 15 kwietnia 1930 roku o godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Aleksandrowskiej nr. 41 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Emmy Buhle, i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 550.—
Łódź, dnia 20 marca 1930 r.

MIESZKANIE 3 POKOJOWE
z kuchnią ze wszelkimi wygodami, II piętro, gaz i elektryczność w starym domu, w centrum miasta do oddania od 1 lipca. Również do wynajęcia letnie mieszkanie — 2 pokoje z kuchnią z werandą i ogródkiem. Tel. 114-15, od 9-11 i 2-7

Dr. med. IGNACY MARGOLIS
spec. chorób oczu
powrócił
Przyjmuje od 1-2 i od 5-7,
Al. Kościuszki 21. Tel. 165-17.

Pończochy jedwabne
i inne, suknie trikotinowe i t.p.
przyjmuje do reperacji.
ul. 6-go Sierpnia 76, III piętro
Lanio, bo w prywatnym mieszkaniu.

WYDAWAĆ OSZCZĘDNIIE
winno być hasłem
każdego obywatela
WAŻNA NOWINA DLA WSZYSTKICH

Nie trzeba będzie nigdy więcej żalować, odmawiać, ani nawet skąpić kiedykolwiek sobie czy innym wytwornej tabliczki wykwintnie smacznej, najbardziej pożywej czekolady, przez niejednego znawcę wybranej, ale nie dla każdego miłośnika czekolady dostępnej, — albowiem dzięki okoliczności, że fabryka przystąpiła do wyrobienia czekolady w wielkich, niebywałych dotychczas ilościach, jak również dokonała istotnych zmian w podstawach obliczenia zysków, —

Joa. Przedst. D/H R. Wertheim, Warszawa, Królewska 18

Geny luksusowego obuwia znacznie niższe!
Na sezon wiosenny
OBUWIE
z najlepszej skóry, najnowsze fasony polecamy:
Damskie w cenie **Zł. 45.** — dawniej **Zł. 65.** —
Męskie „ „ „ **Zł. 50. i 55.** „ „ **Zł. 70 i 75**
Stelzner, Weber i S-ka
141 PIOTRKOWSKA 141

Dr. med. J. Sadokierski stomatolog
chirurgja jamy ustnej i szczęk
regulacja zębów
gabinet rentgeniczny
ordynuje 3-7
PIOTRKOWSKA 164
Tel. 114-20

CZTERO WZGL. PIĘCIOPOKOJOWEGO MIESZKANIA
w centrum miasta w przyzwoitym domu **POSZUKUJE** adwokat.
Oferty pod „Śródmieście“ 31-V

Lecznica SANITAS
ul. CEGIELNIANA 29
Gabinet wenerologiczny
D-ra S. KANTORA
dla leczenia chorób skórnych wenerycznych i moczopielowych.

Pierwszorządny specjalista tekstylny sudzoziemiec
nawiąże stosunki
z osobą lub firmą, znakomicie ustosunkowaną w **TKALNIACH WYROBÓW LNIANYCH I PÓLNIANYCH**, w celu wspólnej eksploatacji epokowego technicznego wynalazku dla tkalni lnianych. Wysokie szanse zarobku zupełnie pewne. Łaskawe zgłoszenia panów dobrze ustosunkowanych w przemyśle sub: **„K. M. 1246“** do Rudolf Mosse, Köln.
4-IV

Żydzi!! Uwaga!!
na nadchodzące święta polecam
Hagada szel Pesach
w wielkim wyborze z **ILUSTRACJAMI I NUTAMI**
Tłumaczona na język polski, hebrajski i żydowski
Ceny najniższe i konkurencyjne w **KSIĘGARNI**
A. M. GRUBSZTAJN
Łódź, Wschodnia 54, front I-sze piętro.

Najwyższy czas...

także dla Ciebie, czytelniku, by zaopatrzyć się w nowe obuwie. W świecącym słońcu wiosennym nie możesz się pokazać w starych zniszczonych bucikach, albowiem wzrok obserwujących ze szczególną uwagą zważa na wygląd Twego obuwia.

Obuwie wartościowe niekoniecznie musi być drogie. Bezwzględna racjonalizacja umożliwiła nam ustalenie ceny znanego obuwia CENTRA-REKORD na **ZŁ. 36.90.**

ZŁ. 36.90

Do nabycia m. inn. w magazynach:
L. Friedland, Ceglarniana 51 | **J. Sandberg, Piotrkowska 161**
D. Hecfikopf, Piotrkowska 58 | **S. Starkman, Piotrkowska 39**
L. Joab, Nowomiejska 5

OBUWIE „CENTRA” marka znawcy

DO PRACY ZAROBKOWEJ (Ion)

przyjmujemy tkaniny jedwabne wszelkiego rodzaju, jakoto: Crepe de Chine, Crepe Georgette, Crepe Mongol., Satin Crepe, Veloutine, Satin-Tiflis, Paltotowe, etc. etc. **po cenach umiarkowanych.**

jak **do apretury** Satin-Duchesse, Satin-Lyon Serge-
 również Satin i różne artyk. podszewkowe

snucia i cewkowania (kanetkowania) i do skręcania

przedzę jedwabiu naturalnego, jak Crepe-mocny; skręt i jedwabiu sztucznego pod kierownictwem pierwszorzędnych sił fachowych!

FABRYKA WYROBÓW JEDWABNYCH

SP. AKC. MAURZYCY TAUMANN

ŁÓDŹ, JULJUSZA 6/8. Telefon 197-50, 197-51.

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

RADJO — detektory, słuchawki w najwięcej wyborze po cenach przystępnych Radio-Lloyd, Przejazd 8, tel 158-08

DETEKTORY najlepsze poleca firma Natusis, Piotrkowska 152. 10. 2

KOLNIERZYCKI damskie w różnym wyborze, Nowomiejska 10, frontowy sklep. 6

URZĄDZENIE do dekantowania materiałów sprzedam, Wiadomość w fabryce, Kilińskiego 29.

NA OKRES przedświąteczny najlepsze detektory po cenach znacznie niższych poleca inżynier Hamer, 6-go Sierpnia 1.

Lokale

POKOJ ładnie umeblowany z niekierującą wejściem do wynajęcia Telefon do dyspozycji. Wiadomość: telefon 156-02

MIESZKANIA w starych domach. Pojedyncze, kilkupokojowe i lokale handlowe. Pośredniczy solidnie. Andrzej 13/14.

SKLEP o 2-ch dużych wystawach z urządzeniem lub bez w centrum do odstawienia, komorne tanie sub „M. L.”

MIESZKANIE Słoneczny pokój z kuchnią, wygodami bez wanny natychmiast poszukiwane. Oferty „220 dolar”.

DUŻY słoneczny pokój do wynajęcia izr. Wiadomość Szkoła 24 m. 6.

POKÓJ umeblowany poszukiwany. Of. do Republiki dla „Kupca”

MIESZKANIE 3-pokojowe z kuchnią wszelkimi wygodami wyremontowane do wynajęcia Południowa 28, wiadom. u dozorczy.

POSZUKUJE pokoju umeblowanego u samotnej młodej pani Oferty sub „Cu dziozmiem” do filij Republiki Plac Wolności nr. 2.

DWA pokoje razem łączące się, słoneczne, frontowe, elegancko umeblowane, odpowiednio dla małżeństwa ewentualnie z używalnością kuchni do wynajęcia. Na życzenie może być całodziennie utrzymanie. Winda, wygodny. Zawadzka 1 m. 11 front 6

NA SKŁAD biuro odnajmie pokój z telefonem. Piotrkowska 60 Of. „Ergo”

POKÓJ do wynajęcia cena bardzo przystępna Piotrkowska 117, m. 32

LETNISKO w Teofilowie do wynajęcia Nowa willa słoneczna, wygodnie urządzone na pensjonat, składająca się z 13 pokoi i 5 kuchni, blisko lasu i rzeki. Adres: Poczta Inowódz, koło Tomaszowa Mazow Teofilów p. Skłodowski. 6

POKÓJ słoneczny dla jednej osoby izrael do wynajęcia Ceglarniana 53, front 3 piętro, m. 12. 5

POKÓJ do wynajęcia z osobnym wejściem, Piotrkowska Nr. 51, m. 41. 2

DO WYNAJĘCIA lokal w murowanym domu w miejscowości letniskowej pod Łodzią, nadający się na restaurację i t. p. Wiadomość: Łódź, Wólczańska 97, Dr. Krzeczowski. 30

OTWOCK Pensjonat Michelsonowej przyjmuje zamówienia na święta. Znak w kwadrat na kuchnię. Lokal kompletnie odświeżony, skanalizowany. W pokojach zimna, gorąca woda. Telef. nr 68. 10

ŁADNIE umeblowany pokój do wynajęcia dla solidnej kulturalnej osoby. — Niekierujące wejście. I piętro. Wszelkie wygody. Południowa 18. Gimnazjum. Godz. 12—4. 6

Posady

SZOFR — mechanik ze średnim wykształceniem, czteroletnią praktyką i dobrymi świadectwami po powrocie z wojska, poszukuje posady prywatnej „W 41” do administracji. 6

POTRZEBNA zdolna manicurzystka. Zakład fryzjerski, Piotrkowska 47.

INTELEKTUALNA panna poszukuje posady lektorki (polska) lub do towarzyszenia starszej osoby. Łask of. proszę pod „Maryla” do Republiki.

INTELEKTUALNA wdowa poszukuje sżycia i naprawiania bielizny po domach po cenach przystępnych Łask of. do Republiki pod „Wdowa”

ENERGICZNY młodzieniec przyjmie do zainkasowania protestów na pensję albo na prowizję Oferty sub „Energiczny”.

POTRZEBNY pracownik fryzjerski. Za chodnia 28 Łazyczak

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe: korespondencyjne profesora Sekulowicza. Warszawska, Żórawia 42-3. Kursy wyuczała listownie: buchalterji rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kalendarji, pisania na maszynie, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwa. Zadanie prospektów 31

PANOWIE inteligentni i energiczni mogą otrzymać stałe zajęcie przy lekkiej akwizycji. Zgłoszenia osobiste. Zawadzka 25 m. 5

Nauka i wychowanie

UDZIELAM lekcji matematyki, języka niemieckiego Piotrkowska 103, m. 37.

POSZUKIWANY nauczyciel niemieckiego ze znajomością korespondencji. Tel 113-79, godz. 8 — 9 wieczór.

WSKUTEK kryzysu b. tanio udzielam lekcji gry fortepianowej. Początkującym od zł. 1 za lekcję. Al. Kociuski 31, m. 16 oficyna. 5

Rozmaite

„RADIO - Pogotowie”, tel. 183-40, Pomorska 20. Naprawa, wizyty na miejscu. Przebudowa radioaparatury z zastosowaniem do stacji łódzkiej. Elmina tory. Ładowanie, wypożyczanie, naprawa akumulatorów. Wszelkie zlecenia radiowe codziennie od 9 do 21. 1. 3

AUTOMOBILISCI przyjeżdżając do Warszawy wstawia swój wóz w nowoczesnie urządzonej boksach firmy Garaż i Warsztaty Mechaniczne „Hagar”, Skierniewicka 26/28. 6

PRZYBLAKAŁ się pies wilk Napiorkowskiego 58 Winkler

Zagubione dokum.

HIPOLITA Adwent zamieszkały w Łodzi ul. Sienkiewicza 59, zgubił świadectwo szkoły powoz, wydane w Staszowie w 1928 r.

ZGUBIONO legitymację zapomogową pod nr. 8970 Wojciech Olczyk. Konstantynowska 70

ZAWIADOMIENIE. W dniu 15 kwietnia odbędzie się ogólne zebranie stowarzyszenia Krowiarzy na m. Łódź w celu wybrania nowego zarządu i komisji rewizyjnej o godz. 4 po poł. w lokalu stowarzyszenia drobnych kupców Pomorska 15.

Do wydzierżawienia

nowowzbudowaną tworzącą całość fabryka w pierwszorzędnym stanie nowoczesnie całkowicie urządzonej

Werkownia mechaniczna

składająca się z 74 angielskich warsztatów szerokości od 36 do 72 oraz wszelkich maszyn pomocniczych jak również 1 krochmalnik do osnow (Kettenschlichtmaschine). Ponadto jeszcze miejsce na 40 warsztatów. Napęd elektryczny. Punkt dogodny — połączenie tramwajowe. — Łask. oferty pod „R. R. 7”.

Codziennie świeży

KEFIR

poza własnościami leczniczymi (anemia, gruźlica, choroby żołądka, nerek, rekonwalescencja), dla osób zdrowych pożywny i smaczny napój na drugie śniadanie i podwieczorek. Też firmy znakomita śmietanka sterylizowaną i homogenizowaną poleca jedynie w Łodzi

ZAKŁAD K. SIGALINA Narutowicza 6
KEFIROWY № tel. 1. 48-40

Do wynajęcia

3-ch pokojowe, wszelkimi wygodami komfortowe mieszkanie w nowym domu — Oferty składają pod „J. M.”

POSZUKIWANY LOKAL BIUROWY

bez odstępnego 1 duży lub 2 pokoje, tylko Piotrkowska od Zielonej do Przejazd, parter lub 1 piętro, zupełnie oddzielne wejście — Wiadomość: Biuro „BIP” Piotrkowska 93 m. 9, Telefon 120-62.

ARTYSTA — malarz L. Jankowski. Radwańska 7, wykonywa portrety z natury i z fotografii — olejne, pastelowe i kredkowe. Ceny niskie. 23.3

STANISŁAW Agacki zam. Andrzeja 44, zgubił książeczkę wojskową wyd. przez PKU — Łódź 5

Doktor Wołkowycki

Ceglarniana 25
 Telefon 126-87
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
 Elektroterapia.
 Leczenie lampą kwarcową.
 przyjmie od godz. 8—2 i 5—9 wiecz. wiedz. i święta 9-1
 Dla pań od 5—6 oddzielna poczek.

Doktor Łagunowski

specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłucnych
Piotrkowska 70 (róg Traugutta)
 tel. 181-83
 Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 4 do 8.30 w., w niedzielę i święta od 10—1-ej. Oddzielna poczekalnia dla pań

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Godziny przyjęć Redakcji 6—7 po poł. Telefon Administracji 1.22-14. Tel. Redakcji: 1.27-24, 1.36-43, 1.36-44.

Prenumerata „Kustrowanej Republiki” ze wszystkimi dodatkami; wynosi w Łodzi zł. 5.60 za odosłanie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 6.50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republika” wraz z odosłaniem 8.60 złotych

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10-szpalt.) W TEKSCIE: 50 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt.) NA STR. I-ej zł. 2.— za wiersz milimetry (na stronie 4-szpalt.) NEKROLOGI: do 150 wierszy 30 gr., wyżej 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4-szp.). Zarecz. i zaślubinowe po tekście 10 zł.; za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zamiejscowe o 50 proc. zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Oznaczenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. — Najmniejsze zł. 1.50, poszuk. pracy 10 groszy, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.